

Frančiškovo prijatelj

3
2019

14

15

18

33

šola

Vseбина

UVODNIK.....	3	Iz FRANCJE.....	22
Šola		Brat Yvon	
BOŽJA BESEDA.....	4	MOZAIK.....	24
OB IZVIRU.....	5	Iz FRANČIŠKOVIH REVIJ.....	32
Strah Gospodov je šola modrosti		MOLITVENA NAVEZA.....	33
OB SVETEM PISMU.....	6	ELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA.....	36
Nov začetek		Šola življenja	
TEMA: ŠOLA.....	7	BRAT KAPUCIN.....	39
V šolo tudi rada grem, vsako leto rajši* ...		Brat Maciej – misijonar v Afriki	
FO IN FRAMA.....	10	Iz KAPUCINSKEGA SVETA.....	40
Pa je spet šola ...		NOVI SVETNIKI.....	42
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	11	Marguerite Bays	
Šola pri 65		KNJIGA.....	43
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS.....	12	Vse je mogoče – osebna zgodba	
Debela peč (2014 m)		FILM.....	44
ZNAMENJE ČASA.....	14	Največji dar (El mayor regalo, Španija 2018)	
Šola je življenje, življenje je šola		OBVESTILA.....	45
POKLICAL SI ME.....	15	ALI VEŠ ...	46
Poklical me je		UJETO V OBJEKTIV.....	47
INTERVJU: ROMANA BEZJAK.....	18		
Pomagati otrokom, da iščejo pot do Njega			

Franciškov prijatelj • XXV/3 (213) • 2019

Izhaja štirikrat na leto med šolskim letom • izdajajo bratje kapucini ter asiški romarji • urednik: br. Vlado Kolenko
 pomočnica urednika: Fani Pečar • naslov uredništva: Franciškov prijatelj, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana • elektronska pošta:
 franciskov.prijatelj@rkc.si • revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki • grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana.

Šola

Kako nekaj čudovitega je človek, ki se želi neprestano učiti in je radoveden. Že otrok, ki nikoli ne neha spraševati in se čudi ter razmišlja o vsem tistem, kar vidi in sliši. Danes bi se najbrž vsi kar nasmejali, če bi si zapomnili vse naše besede in dejanja. Ali pa vse naše besede, ki smo jih povedali v šoli, še posebej, ko so učiteljice med seboj klepetale, ali pa je bila prosta ura. Verjetno je ta čas bil potreben in je tudi danes, da se lahko izražamo in se drug od drugega učimo.

Danes je marsikaj drugače. Včasih smo hodili v temi in dežju, mrazu in snegu, se sami prebujali in nekako sami vedeli, kdaj je potrebno iti spat. Šola je bila tudi domača družina in okolje, v katerem smo odraščali. Mislim, da nam je tudi šola pomagala, da smo kar hitro odšli v svet in se postavili na svoje noge. Oče mi je pripovedoval, kako je delavcem, ki so zidali našo novo šolo, nosil pijačo in tako skrbel za tisto vzdušje, ko se delo ustavi. Saj niso mogli biti žejni, je rekel. Tako razdalja do tja sploh ni bila pomembna. Šlo je za veliko stvar, za šolo. Koliko nam je dala, je vprašanje. Nekaj osnovnega najbrž že, saj je bila v svojem imenu osnovna.

Kaj vse je postala šola in kakšnih neumnosti se človek lahko nauči od drugih. V vsaki šoli sem jih videl kar precej in si poskušal vedno reči, da se bom boril, da bom drugačen.

Pomembnost šole sem zares videl šele v Peruru, ko smo se z mladimi prostovoljci odpravili na misijonski tabor. Bili smo skupaj z otroki in jim poskušali stati ob strani z inštrukcijami ali pri delu. Niso vprašali, kdo jih uči, ali je dovolj dober, ampak so ob sebi želeli imeti človeka, ki se jim bo posvetil in jim bo pomagal. Koliko truda je v nekaterih, ki sploh niso nadarjeni

in težko razumejo. V njih pa je zavedanje, da samo šola lahko spremeni človeka. Ko so na dnu in v revščini jim samo šola lahko pomaga, da se iz bedne ulice, ki jim je bila namenja, preselijo drugam, se izšolajo, dobijo vsaj kakšno službo in zaživijo dostojno življenje.

Nekaterim je Bog dal posebne darove in hvala Bogu se o njih učimo v šoli. Prav oni nam lahko pomagajo, da tudi mine sedimo križem rok. Hvaležni smo lahko, da v življenju ne začnemo vsega znova, ampak nadaljujemo neko pot, ki so jo drugi že prehodili.

Takšne ali drugačne šole so že bile in bodo najbrž tudi v prihodnosti. Želim pa si, da bi se v njih veliko naučili za življenje in bi zaradi tega živeli v večji ljubezni in razumevanju.

Tudi ta številka Frančiškovega prijatelja nam želi osvetliti pomen šole. Bog je šolal človeka že od vsega začetka. Njegove lekcije človek včasih ni hotel ali mogel razumeti. In je hodil po svoje, ker šolanju ni dal velikega pomena. Pogosto se ni končalo dobro. Bogu hvala, da je potrpežljiv učitelj in vedno kaže pravo pot v življenju.

Naj nam sv. Frančišek pomaga, da bi vedno poslušali pravega Učitelja, ki nas vodi v življenju in želi, da bi vsaka šola dosegla svoj namen in cilj – biti boljši človek in se nekoč srečati s svojim Učiteljem v večnosti.

br. Vlado Kolenko

Strah Gospodov je šola modrosti, pred častjo hodi ponižnost

Prig 15,33

Strah Gospodov je šola modrosti

Verjetno se ti zdi, da Jezus in šola (vsaj v naši državi) nimata kaj veliko skupnega – razen na obroke – najbolj takrat, ko se zaključuje ocenjevalno obdobje in je, bodisi zaradi zgroženosti, vznichenosti ali olajšanja, po hodnikih slišati vse možne pobožne vzdihne kot npr. o, Džizs ali oumajgat ... Ampak že osnovni amaterski sprehod po iskalniku biblije pika net nam razodene presenetljivo povezavo: Jezusa namreč, ki je bil prepoznam in klican na mnoge načine: Mesija, Kristus, Gospod, Sin Davidov, Jagnje Božje. Predvsem apostoli ga naslavljajo tudi kot učitelja; ali učenika; ali Rábija, ali Rabbunija - to je isto. In to se v evangelijih ponovi več kot petdesetkrat! Kot učitelja ga prepoznajo tudi farizeji in pismouki, celo sam ne taji, da je učitelj (Mt 23,8; 26,18), zato je skoraj gotovo, da je v šoli presedel kar nekaj let. Učitelj pač ne postane kar kdorkoli. Judovski otroci so se s tremi leti začeli učiti abecedo in osnovne zapovedi. Njihov prvi učitelj je bil oče v družini. Ker je bilo malo pisanih dokumentov, so se vsega učili na pamet. Pri petih ali šestih letih so šolanje nadaljevali v najbližji shodnici, kjer so

se začeli učiti iz Mojzesovega Peteroknjižja in nato preroških knjig. Kdor je hotel nadaljevati, je po petnajstem letu šel k enemu od učiteljev postave in še poglobljajal znanje iz Svetega pisma, Mišne in Talmuda. Pri tridesetih letih je tak možak znal na pamet dobršen del tega, kar danes poznamo kot Staro zavezo in je lahko sam postal učitelj. Nekako tako je verjetno bilo z Jezusom. Študiran model, ne? In kljub vsemu študiju in poznavanju Božje besede Jezus na koncu ni diplomiral iz neke vrstice Izaijeve knjige, ali doktoriral iz desetine mete, kopa in kumine, ampak je na zagovoru tiho visel na križu. To kar je spoznal doma, v družini, ker se je naučil v delavnici pri Jožefu, kar je osvojil v prizidku sinagoge in kar mu je bilo podarjeno v dolgih nočnih pogovorih z Očetom na samotnem kraju, to je poučeval z besedo: preprosto, vsem razumljivo, skozi zgodbe. In ko še vedno niso vsi razumeli, je še nazorno udejanjil in se pustil odvesti v smrt.

Šola je fajn. V njej si pridobimo izobrazbo, da lahko opravljamo nek poklic, a je le začasno obdobje v življenju. Ko končamo šolo, nehamo biti šolarji, dijaki, študentje, raziskovalci. Šola, katere rábi je Jezus, pa svojih vrat nikoli ne zapre, čeprav je še kje kdo, ki rad šprica. A pravi kristjan nikoli ne neha biti učenec.

br. Luka Modic

Nov začetek

Začelo se je ja. Spet. Vsako leto znova s 1. septembrom. Nekateri se šole veselijo bolj, drugi manj. Kot učiteljica spoliram svoje možgane, prevetrim svoje veščine, predvsem pa poskušam čim bolj na široko odpreti srce za vso to mladež, ki mi je zaupana.

Mnogi ob besedi šola pomislite na stavbo, v katero ste zahajali leto za letom. Stavba, ki ima za vas posebno mesto v spominih. Vsi tisti kotički, učilnice, hodniki, po katerih ste skleпали nova prijateljstva, nekatera za celo življenjsko dobo. Nekateri pomislite na pouk, kjer ste osvajali veščine in znanja za življenje – bolj ali manj.

Ko jaz pomislim na šolo, je prva stvar, ki se je spomnim, moje hihitanje med uro slovenščine. Vedno. Ena mojih zelo redkih lumparij v času pouka. S sošolko se kar nisva mogli ustaviti. Smejali sva se in s šalami ena drugo spodbujali k neresnosti. Odličnjakinji pa taki! Seveda sva si zaslužili učiteljičino grajo, popolnoma upravičeno, kajpada. Torej je šola lahko tudi sproščenost, smeh, veselje, kakšna lumparija tu pa tam.

Največjo težo pa se mi zdi, da ima besedna zveza »šola za življenje«. Pomembno se je učiti, da lahko živiš kakovostno življenje. Ne govorim o lahkem življenju, ampak o kakovostnem, kjer je kakšna pot pošteno trnova. Šolo tako največkrat povežemo z učenjem. Učenje za ocene, učenje zaradi znanja, učenje za življenje.

V Svetem pismu je šola povezana s Potjo. Jezusovo potjo v življenje: »Kako ozka so vrata in kako tesna je pot, ki vodi v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo.« (Mt 7,14)

»Vsaka šola nekaj stane« pravi pregovor. Šola kot življenjska izkušnja. V življenju marsikaj izkusimo, dobrega ali slabega, kar nam je potem šola za naprej. Mislim, da o tem govori Sveto pismo. Govori o izkušnjah modrejših od nas, ki so nam lahko v pomoč pri izbiri pravih poti. Govori o izkušnji tako močne vere in zaupanja v Boga, da vse ostalo postane nepomembno. Ali bolje, zaradi vere in zaupanja v Nebeškega Očeta je vse v življenju na pravem mestu.

Ampak naj obračam to šolo okrog, kolikor želim, je vedno v ozadju najpomembnejše trdo delo. Trdo moram delati, da prilezem do zelene izobrazbe, do življenjskega poklica. Trdo moram delati, da nekaj naredim iz svojega življenja. Trdo moram delati, da lahko sprejemem milost vere. Trdo moram delati na izbranih poteh, da pridem do cilja. Hoja je naporna in vmes se najde tudi kaj ostrega kamenja. Izposodila si bom besede znanega strokovnjaka za motnje vedenja in osebnosti, specialnega pedagoga, Marka Juhanta, ki sem jih slišala pred kratkim na njegovem predavanju: »Šola je fabr'ka in ne Gardaland.«

Zelo pametno bo od nas, če se bomo hitro sprijaznili s tem, da nas do življenjske modrosti pelje šola trdega dela. Nič manj in nič več. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da nas »strah Gospodov« pelje v življenje.

Lea Bric

V šolo tudi rada grem, vsako leto rajši* ...

Ko letos začnem šolsko leto ob šolarjih tudi med dijaki gimnazije, nisem preveč presenečena, ko marsikdo med njimi pravi, da je malo med počitnicami pogrešal tudi šolo, saj sem sama včasih občutila isto. In pri tem sem mislila najprej na sošolce, pa morda na kakšnega učitelja/ico, nad katerim se bila navdušena, vsekakor pa tudi na tisti občutek, da je na svetu še toliko skrivnostnega, ki ga je še treba razkriti in na pričakovanje, koliko le-tega bo prineslo novo šolsko leto. In kot kaže se ta »čar šole« dogaja tudi letos.

Po definiciji, ki jo prinaša wikipedija, je šola vzgojno-izobraževalna ustanova, ki z različni mi oblikami pouka omogoča učencem (dijakom, študentom) organizirano, sistematično pridobivanje znanja in/ali spretnosti.

Zgodovina in razvoj šolstva

Koncept zbiranja učencev na enem mestu obstaja vsaj že od klasične antike dalje (čeprav se lahko najdejo namigi, da bi naj prva šola delovala v Sumeriji že 3000 let pr. Kr., medtem ko Konfucij – živel je okrog leta 560 pr. Kr. – velja za prvega zasebnega učitelja v zgodovini). Uradne šole so tako poznali že v stari Grčiji in Rimu ter antični Indiji in na Kitajskem. Bizantinsko cesarstvo je imel vzpostavljen šolski sistem, ki se začel z osnovno šolo. Začetek naj

bi segal v leto 425 po Kr., ko so za vojake zahtevali vsaj osnovno izobrazbo, in se je ohranil do propada imperija 1453 po Kr.

V zahodni Evropi so se v srednjem veku vzpostavile katedralne šole, ki so bile namenjene vzgoji bodoče duhovščine in pisarjev. Od teh je najstarejša še danes delujoča Kraljeva šola v Canterburyju, ustanovljena leta 597.

V petem stoletju so delovale tudi samostanske šole, kjer so se šolali tako kleriki kot tudi laiki.

Svoj šolski sistem se je oblikoval v islamu, kjer so poudarek namenjali znanju in sistematičnem načinu poučevanja tega znanja. Najprej so bile mošeje tiste, ki so učile tako vero kot tudi druga znanja. V 9. stoletju pa je nastala madrassa – šola pod pokroviteljstvom kalifov, ki je bila neodvisna od mošeje (npr. al-Qarawiyyin, ustanovljena leta 859. Pod Otomani sta centra znanja postali mesti Bursa in Edirne. Njihov sistem, v katerem je stanovanjski kompleks povezoval mošejo, bolnišnico, javno kuhinjo in šolo, je naredil učenje dostopno tudi širši javnosti.

V Evropi so se univerze pojavile v 12. stoletju (za najstarejšo še delujočo univerzo sicer šteje univerza Karueein, ki je bila ustanovljena leta 859 v Fezu, Maroku. Univerza v Bologni (Italija), ki je najstarejša univerza v Evropi, pa je začela delovati leta 1088.)

Glavna naloga univerz tistega časa je bila najprej učenje latinščine, kasneje pa se je polje poučevanja razširilo tudi na druga področja – tehniko, znanost, umetnost ... Obvezno je šolstvo v Evropi postalo v 18. stoletju, najprej na Norveškem (med letoma 1739 in 1741).

Kaj pa pri nas?

S pokristjanjevanjem in priključitvijo slovenskega narodnega ozemlja v zahodnoevropski krščanski svet so se med predniki Slovencev razvile tudi prve neposredno izpričane oblike elementarnega izobraževanja in vzgoje. Večinoma so seveda bile verske narave. Spomnimo, da so prvi zapisi v slovenskem jeziku, Brižinski spomeniki (okoli leta 1000) pa tudi prvi slovenski knjigi (Trubarjev Abecednik in Katekizem iz leta 1550), nastali na podlagi verskega prizadevanja slovenskih reformatorjev. Katekizem so pogosto uporabljali tudi kot prvi učni pripomoček za pouk branja.

Vse do 19. stoletja je bilo najpomembnejše izobraževanje duhovnikov, ki so s svojim delom med vsemi sloji najbolj vplivali na splošno ljudsko kulturo. Vse do časa Marije Terezije pa šole v pravem pomenu besede ni bilo. Z reformami, ki jih je uvedla ona in Jožef II., je na šolsko področje prvič bolj resno posegla država, ki si je šolski sistem krojila po svojih potrebah.

S terezijanskim osnovnošolskim zakonom imenovanim Šolska splošna naredba (potrjen 6. decembra 1774) je bila prvič na našem ozemlju uvedena splošna šolska obveznost

za vse otroke od 6. do 12. leta, ne glede na starost in spol. Zakon je poznal tri oblike šol; trivialne, glavne in normalne šole. Leta 1805 ga je nadomestil nov zakon, Politična šolska ustava.

Francozi so v času Ilirskih provinc (med letoma 1809 in 1813) uvedli enotno osnovno šolo, imenovano *ecole primaire*, na kateri se je zahteval enoten program za vse učence. V tem času se je okrepila tudi vloga slovenščine v osnovni šoli. Po obnovitvi avstrijske oblasti, pa so bile vse spremembe ukinjene in ponovno je vse do leta 1869 veljal star šolski sistem, 14. maja pa je v veljavo stopil nov osnovnošolski zakon, s katerim je bila uzakonjena in tudi v praksi v celoti izvedena osemletna šolska obveznost.

Po razpadu Avstro-Ogrske leta 1918 in vključitvi Slovencev v novo nastalo državo

Slovencev, Hrvatov in Srbov, je bila v šolah odpravljena nemščina kot učni jezik. Glavnina šolske zakonodaje pokojne države, pa je ostala v veljavi vse do leta 1929, ko so le sprejeli novo šolsko zakonodajo, ki je uvedla splošno in obvezno osnovno šolo, kar za Slovence seveda ni bila novost, za nekatere dele nove države, pa je to bil velik korak naprej. Zakon je uvedel tudi načelo skupnega poučevanja dečkov in deklic ter razrede, oddelke in ocene, kot jih poznamo danes.

Med drugo svetovno vojno je obstajalo vsaj šest različnih oblik šolstva. Tri oblike okupatorjevega, partizansko šolstvo, šolstvo protikomunističnega tabora in bolj ali manj nevtralno šolstvo. Po osvoboditvi, je 11. julija 1946 izšel splošni zakon o sedemletnem osnovnem šolanju. Zakon o osnovni šoli z dne, 1. oktobra 1959, pa je ponovno uvedel obvezno in enotno osemletno osnovno šolo, ki smo jo poznali vse do leta 1999, ko smo pričeli uvajati devetletno obvezno osnovno šolo.

Zakaj torej v šolo?

Za obiskovanje in učenje v šoli govori vsaj pet razlogov:

- Šola ti pomaga odrivati področja, na katerih si močan, talente, če se izrazimo po svetopisemsko. Kaj pa se je zgodilo s služabnikom, ki s talenti ni trgoval, pa vemo ...
- Hkrati pa se s šolanjem pripravljáš na življenje, ki te čaka potem, ko boš šolo zaključil. Stres in njegovo uravnavanje, organizacija časa, postavljanje prednostnih nalog ... učenje in tudi prakticiranje vsega tega se začne v šoli (ste kdaj na domače naloge pogledali tudi s tega vidika – zdijo se smiselne, ne?).
- V šoli se učimo tudi medsebojne komunikacije in socialnih veščin. V njej spletaemo odnose, ki lahko ostajajo dlje časa ali pa se

učimo, kako ravnati v določenih situacijah, ki se nam bodo zgodile, ko bomo odrasli.

- Pa da ne pozabimo na raznorazno znanje, ki ga dobivamo preko posameznih predmetov, ki jih šola zahteva in ponuja. Ne glede na to, ali smo med blestečimi učenci ali med tistimi na drugi strani Gaussove krivulje, nekaj informacij se nas gotovo dotakne. In tudi če se še tako izgovarjamo, da je kakšna vsebina res brez veze, je dejstvo, da oblikuje nas in nas dela bolj odprte za stvari in dogodke okrog nas.

- Hkrati pa ob redni šoli razvijemo tudi zanimanje za stvari, ki jih v šoli ne dobimo (različni krožki, treningi, glasbena šola ...), so pa nam pisani na kožo in o tista dodana vrednost k razvoju, znanju in vzgoji, ki šoli še manjka.

Morda bo zvenelo »piflarsko«, ampak jaz imam šolo in učenje rada in sem hvaležna za tiste, ki so mojo pot izobraževanja naredili bolj gladko in zanimivo. In tako šolo želim tudi vsem ostalim.

* Iz slovenske narodne izštevankе.

Po različnih virih povzela Fani Pečar

Pa je spet šola ...

Spet je tu september. Z njim pa šolske klopi, krajše noči in manj prostega časa. Verjamem, da mi ni treba natančneje pojasnjevati, zakaj je to najbolj nezaželen mesec v letu. Vsaj za vse šolarje in dijake ter njihove starše, ki se spopadajo z nezadovoljstvom svojih otrok in jih morajo tolažiti, češ, da bodo krompirjeve počitnice že čez dva meseca. Študentje, seveda tisti, ki so opravili vse izpite že v poletnem izpitnem roku imamo sicer še mesec dni počitnic, vendar bomo s svetlobno hitrostjo točno tam, kjer so zdaj šolarji in dijaki.

Zakaj nam je tako težko vedno znova iti nazaj v šolo? Institucijo, ki je bila sicer narejena za našo dobrobit. Zakaj se le redko kdo veseli septembra in izzivov, ki jih prinaša novo šolsko leto? Se res ne znamo veseliti vsega novega, česar se bomo naučili? Šolanje je privilegij in tega dejstva se vsi premalo zavedamo. Ampak ... to ni zapis o tem, kako razvajeni smo postali in bi morali pomisliti na vse mlade, ki niti nimajo možnosti iti v šolo, kaj šele, se pritoževati čez njo. To je zapis o nepotrebem strahu, ki ga imamo pred šolo. Kaj natančno je tisto, kar nam povzroči zvižanje v trebuhu in skrbi, ko pomislimo na šolo? Ali je to strah pred neuspehom? Nejevolja, ker se nam ne ljubi spet sedeti v šolskih klopih? Nostalgija, ki jo čutimo ob tem, ker vemo, da je poletnih počitnic konec? Najverjetneje vse po malem.

Da pa ne bo ta članek tako duhomoren, imam za vas nekaj dobrih novic. Nekaj pozitivnih aspektov šole, ki nam lahko spremenijo razpoloženje in odnos do prihajajočega šolskega leta.

Kmalu bomo spet srečali svoje prijatelje, s katerimi bomo zdaj lahko preživeli več časa. Ob tem je, seveda, nepogrešljiva izmenjava

informacij, kaj vse smo počeli med počitnicami. Potem je tu ponovna strukturiranost dneva in tedna, ki nas sicer nekoliko utesnjuje, vendar prinese občutek varnosti in predvidljivosti, po kateri nenazadnje hrepeni vsak človek. Zavedanje, da se bomo naučili veliko novega ter napredovali v svojem znanju in spretnosti. Prihajajoča šola prav tako pomeni, da smo vse bližje in bližje božičnemu času, ki prinaša večini ljudem neizmerno veselje.

Vse naštetu so dobrine, ki so nam podarjene in se jih lahko veselimo. Dobro se zavedam, da nas večina ob misli na šolo in faks, pomisli najprej na ocene, dokazovanje učiteljem in našim staršem, morebitno borbo za uspeh, ki je nujno potreben za vpis naprej, ki lahko odloča o naši prihodnosti, in tako dalje. Vendar to ni najpomembnejše. Naše življenje se ne sme vrteti samo okrog ocen in naša identiteta ne sme biti odvisna od našega šolskega uspeha. Naše bistvo je Bog, ki ga zanima samo naše srce ter nas ljubi, ne glede na vse in, najpomembnejše, za vsakega izmed nas ima pripravljen prav poseben načrt.

Klara Brudar

Šola pri 65

Pred tremi meseci je moje življenje zaznamovala prav posebna šola. In to pri 65. letih! Trajala je sicer samo dober mesec, vendar me je naučila kar veliko reči. Ja, šola, ki se ji reče Camino – pot svetega Jakoba v Komposteli.

Že v osnovni šoli sem se naučila – no, nisem se je naučila na pamet, ampak sem jo spoznala – Prešernovo pesem, ki govori o romarju v Kompostelo. Morda sem takrat prvič slišala za ta kraj. Za romanje prav gotovo pozneje. Torej, romanje, ki je trajalo 35 dni, mi je prineslo veliko novih spoznanj – predvsem o tem, kako malo v resnici potrebujemo – ves mesec sem hodila v dveh majčkah, menjavala dvojne hlače, tri kose perila, tri pare nogavic ... Seveda sem jih vsak dan prala, v glavnem na roke, v starih kamnitih pralnikih na rebra. Prav vse, kar sem potrebovala, razen hrane, seveda, sem nosila s seboj. Si predstavljate?

Naučila sem se, kako lepa so zgodnja jutra, ko vstaja sonce in se skrijejo zadnje zvezde, kako osvežujoč je dež, ki te ohladi in osveži po dnevih pripeke. Slišala sem, da prepelice tudi na španskih poljih pojejo »pet pedi«. Naučila sem se tudi, da Kitajci ne slišijo, da kukavica poje »kuku«, ampak »puku«. Pa tudi to, da ne znajo izgovoriti črke r. Najprej sem svoje ime poenostavila v Dora, ker Doroteja si niti slučajno niso mogli zapomniti; ker pa tudi r-ja ne znajo reči, sem postala Dola. Tudi prav.

Zdaj pa k šoli, ki je tema te številke. Tretji dan romanja sem srečala zanimiva kitajska kljukca: 10-letnega Martina in njegovega očeta Frančiška Ksaverja. Motovilila sta po romarski poti, oče je vsakih nekaj metrov fotografiral sina in okolico, umetelno vrtel pohodne palice in spodbujal svojega nadobudneža k hitrejši hoji. Otrok pa je sicer počasni, a neverjetno vztrajno korakal za očetom, nosil svoj nahrbtnik in pri soromarjih zbujal nedeljeno simpatijo. Bil je res prisrčen fantič – vesel, prijazen, vedoželjen, pripravljen na pogovor. Odlično je obvladal angleški jezik. Po krajšem obotavljanju, da ne bi bila videti preveč radovedna, sem ju vendarle vprašala: »Kaj pa šola? Kako si lahko privoščita tako dolgo odsotnost iz šole?« Odgovorila sta, da fantič ne obiskuje javne šole, ker ga šolajo doma. Mama sistematično dela z njim po gradivih za njegov razred. Redno, vsak dan. Za angleščino pa ima privatnega učitelja, s

katerim obdelujeta gradivo preko spleta. Ker ne vedo, če ga bodo lahko še naprej izobraževali na ta način, sta izkoristila čas, ko je še doma, in bosta poskušala prehoditi Camino. Začela sta v Pamploni in prišla do konca, v Kompostelo. Nisem bila edina, ki sem ju spraševala glede šole. Marsikdo je postavil enako vprašanje: »Kaj pa šola?« Nazadnje sta odgovarjala samo še: »To je šola, ta pot, vsakodnevno premagovanje utrujenosti in vseh drugih neprilik, to je najboljša šola.«

Tudi sama sem se od njiju veliko naučila. Najprej to, da si je treba upati. Resnično sem občudovala očetov pogum, da je vzel na tako zahtevno pot 10-letnega otroka. Občudovala sem fantiča, njegovo vztrajnost in dobrovoljnost. Niti enkrat se ni ustavil in zatrmaril, da ne gre več naprej. Najbolj pa me je prevzela njuna živa vera; ob vsakršni težavi sta tako prisrčno in pri priči molila in prosila Jezusa za pomoč, kot da se resnično pogovarjata z njim. Pred vsakim obrokom, pa naj je bilo to v restavraciji, pod drevesom ob poti ali v albegu, sta pred jedjo najprej zbrano odmolila molitev zahvale. Zame sta bila učitelja zaupanja in izročanja Bogu. Neki dan, ko smo bili negotovi glede nadaljevanja poti, je oče dejal: »Kadar sem v stiski in ne vidim izhoda, izročim v srcu svoj problem Bogu in grem spat.« Tako preprosto. Tako Frančiškovo.

Doroteja Emeršič

Debela peč (2014 m)

Če iščeš prvi dvatisočak, na katerega bi se povzpел, naj prosim to ne bo kar Triglav, ampak ti želim predstaviti vrh, ki je za to mnogo bolj primeren: Debela peč. Stvari, ki ga delajo primerne pa so: 1. visoko izhodišče, 2. lahka in kratka pot, 3. na polovici poti kočja, 4. na vrhu pa čudoviti razgledi. Pot je primerna od zgodnjega poletja do prvega snega, pa tudi pozimi je vrh zelo obiskan, seveda pa pozimi vladajo snežne razmere, za katere pa moramo biti usposobljeni s kakšnim zimskim tečajem.

Debela peč se nahaja visoko nad dolino Krme kot zadnji vrh v grebenu, ki poteka od Tosca, Velikega in Malega Draškega vrha proti Selišniku in Lipanskemu vrhu. Z občudovanjem gledamo lahko njene mogočne stene iz Krme, s strani našega izhodišča - Pokljuke - pa kaže povsem drugačno naravo: travnato, položno in pohlevno.

Pojdimo po vrsti. Za izhodišče si izberemo Pokljuko, Pri Rupah (1350m), kar pomeni, da bo vse skupaj vzpona slabih 700 višinskih metrov. Do izhodišča pridemo, če sledimo oznakam za Blejsko kočjo. Na izhodišču je spomenik NOB in parkirišče. Označena pot nas

Pri Lipanski koči

Na planini Lipanca

vodi po gozdu proti vzhodu, preči eno gozdno pot, dokler se ne poveže z ostalimi potmi, ki vodijo z drugih izhodišč na Pokljuki, in nas pripelje do pašnikov pod planino Lipanca, kjer je kočča, odprta vse leto. Običajno se tam pasejo tudi krave, odprejo pa se nam že razgledi proti okoliškim vrhovom, same Debele peči pa še ne vidimo. Do sem je slaba ura hoje.

Pot nadaljujemo proti vzhodu, nekaj časa hodimo po drevesnih koreninah, nato po težjem terenu, kjer se začnemo strmeje vzpenjati proti sedlu, kjer nadaljujemo desno. Kmalu se nam odprejo razgledi na Karavanke (Kepa,

Vrh: Debela peč (2014 m)

Izhodišče: Pri Rupah, Pokljuka

Višinska razlika po poti: 720 m

Dolžina vzpona: 2 h in 15 minut, sestop ura in pol

Zahtevnost: lahka označena pot

Golica, Stol), pot pa se zagriže v pobočje grebena, ki ga dosežemo po pol ure. Naenkrat se nam odprejo izredni razgledi na Triglav in vse okoliške hribe, pred nosom imamo Rjavino in Luknjo peč, spodaj pod seboj pa dolino Krme.

Končno uzremo na desni strani tudi vrh Debele peči, ki je sicer videti daleč, do njega pridemo v pol ure.

Vrh je zelo razgleden, širok in travnat, tako da lahko na njem uživamo dlje časa.

Sestopimo po isti poti.

Ker izlet na Debelo peč ni celodnevni, ga lahko podaljšamo z obiskom kake druge lokalne lepote, ki jih tam okoli ne manjka, priporočam pa kopanje v jezeru Kreda v dolini Radovne, od tam pa tudi ni daleč do gostilne Psnak v Krmi, kjer lahko ob pijači uživata z odličnim razgledom na osvojeni vrh.

br. Matej Nastran

Razgled z Debele peči proti Triglavu in Rjavini

Šola je življenje, življenje je šola

Ne vem, če je bilo življenje na Zemlji že kdaj toliko plastno in je zajemalo toliko časovnih pasov kot danes. Če spoznamo pravo Afriko, potujemo vsaj sto let v preteklost, različni konci Evrope nas lahko postavijo nekaj desetletij nazaj. Pravzaprav so razlike vedno bile, o tem priča zgodovina, a ljudje, ki so si v nekem skupnem trenutku delili prostor na Zemlji, tega pač niso vedeli. Splet je čisto spremenil svet – prav zato še nikoli ni bil tako majhen, pisan, krivičen, ranljiv in raznolik.

Najbrž nas je veliko takih, ki smo v deževnem nedeljskem popoldnevu malega šmarna spremljali papeža Frančiška, ki je obiskal našega misijonarja Petra Opeko in mesto upanja Akamasoa na Madagaskarju. Z leti me te krivice, ki jih živijo ti majhni ljudje, vedno bolj bolijo – v mladosti sem še verjela, da bomo spremenili svet, zdaj čutim nemoč. Ob poslušanju deklice, ki je pozdravila papeža, se je orosilo oko – koliko vere, upanja in hvaležnosti je bilo v njej, ker se lahko šola. Sprejem v kamnolomu znova pretrese – pozdravi mlada

žena, ki tam gara in je hvaležna, čeprav ve, da se ji godi krivica, saj je delo težaško in slabo plačano. Izobrazba in delo sta vrednota.

V mislih se povrnem v prvi šolski teden, ki je za mano. Okoli sedemdeset novih otrok, s katerimi se bom srečevala v tem šolskem letu, začenja pisati nove zgodbe v mojem življenju. Vsak se me dotakne na svoj način, nihče me ne pusti ravnodušne. Otroci našega časa in našega prostora, ja v Afriki so drugačni, si upajo več – eden bolj pogumnih fantov mi že četrto uro očita, koliko počitnic imam in kako mi je lepo, ker se ukvarjam samo z enim predmetom, medtem ko jih ima sam na urniku vsak dan pet. Dobro, nihče mu ni postavil meja, mu jih bom jaz - spoštljivo mu razložim, kako je z mojim dopustom in spregovorim o mojem šolanju, ki se je, tako kot njegovo, začelo v osnovni šoli. Bilo je zelo podobno, a nekaj razlik vendarle izpostavim: nihče nas ni vprašal, koliko kontrolnih nalog pišemo tisti dan, kaj šele tisti teden; kaj je preverjanje, nismo vedeli; poznali smo tudi nenapovedane kontrolne ... Kmalu se v drugem kotu oglasi še en junak, ki reče, da bi morali otrokom plačati, ker hodijo v šolo. Pa smo se pogovarjali še o tem, čeprav ne vem, če se jih je kaj dotaknilo. Ker naslednje vprašanje iz tretje klopi se je glasilo: »A če grem na Cankarjevo tekmovanje, dobimo petko?«

Krasno, si rečem v odmoru. Potem ko me je že ob koncu tedna na obrate spravil eden od strokovnjakov, ki je v radijski oddaji javno govoril o podpisu, ki ga je domov prinesel njegov otrok in potem javno dvomil o učiteljičini odločitvi, pravzaprav se ji je posmehoval, otrokom ne morem zameriti. Oni so odraz časa in prostora, v katerem živimo in v njem je premalo zaupanja in zdrave pamet. Kritike pa so na vsakem koraku, posebej v debelo tiskanih naslovih. Vsi strokovnjaki vedo, kako in kaj delamo učitelji narobe – seveda nismo idealni, smo le realni z mnogimi napakami, a dragi gospe in gospodje, uresničite svoje teorije v praksi in nas prepričajte. A žal vsi svoje izvajanje končajo v predavalnicah, za kar so nenazadnje po navadi solidno plačani, potem pa imajo čast, da širijo obzorja še širši javnosti. Pa jih res? V poplavi medijev, izobraževalnih, svetovalnih oddaj bi se morali vprašati, komu ta mnenja in nasveti v resnici koristijo?

Ne gre za to, da moj poklic ni spoštovan in cenjen, to ne vpliva na dejstvo, da ga imam rada in ga opravljam s srcem, po svojih najboljših močeh: gre za to, da so otroci na slabšem – in to mnogim staršem in strokovnjakom žal ni jasno. Izobrazba je pomembna, če je ne bodo imeli naši otroci in bodoči rodovi, jo bodo imeli drugi, ki se tega zavedajo. To ne pomeni, da morajo vsi na fakulteto, kot se večkrat sliši očitke, a povejte mi, kdo od naših starih staršev ni znal na pamet vsaj ene od Prešernovih pesmi?

V nedeljo se nisem mogla izogniti primerjavi malgaških otrok z našimi. V meni še vedno kriči vprašanje: kdo je v resnici bogatejši? A ker vem, da je šola življenje in življenje šola, ne bom obupavala. Naj bo to trenutek za premislek in pogum za vse: zahvala za možnosti, ki so nam dane, in izzive, ki jih je v našem bogatem prostoru in viharnem času veliko – naj bo eden od njih tudi izkoreniniti revščino srca.

Mateja Feltrin Novljan

Že naslov pove, da me je nekdo poklical v redovniški in duhovniški poklic, ne pa, da sem se jaz odločil za to. Zase pa sam ne vem, kako je prišlo do tega, da sem kapucin in zraven še duhovnik. Rojen sem bil 10. maja 1942 v Celju, krščen v župniji Teharje z imenom Herman. Oče Valentin, mizar, je umrl leta 1980. Mama Uršula roj. Bah, je umrla leta 2003. Imam sestro Ferdinando, devet let starejšo od mene, stanujočo v Celju, kamor smo se preselili, ko smo si zgradili hišo. Imel bi še dva brata, oba Marjana, ki pa sta oba že v nebesih.

Stanovali smo v Čretu, med Celjem in Teharjem. Hišo smo imeli ob Teharski cesti. Spominjam se, da sem videl nad seboj vse polno letal. Mama mi je povedala, da je na dan mojega rojstva bila nedelja in da sem prišel na svet z nasmehom. Ko sem se nekega dne zunaj igral, sem pritekkel ves zadihan k mami in vprašal: »Mami, kateri poklic je najboljši?« Ne da bi pomislila, je rekla: »To pa je duhovnik.« Stekel sem ven, tekal okoli hiše in kričal: »Duhovnik bom, duhovnik bom.«

Moja starša sta mi veliko govorila o veri, zato sem jima hvaležen. Najbolj se mi je vtisnil v dušo pogovor, da bom prišel v nebesa, če bom priden in veren, če bom hodil k sveti maši, hudobni ljudje pa bodo prišli v pekel. Morda me je prav ta misel vodila, da sem bil z veseljem veren vse življenje. Spominjam

se, da sva v žalostni kapeli v opatijski, sedaj je to škofijska cerkev, z mamo sedela v klopi na desni strani in molila rožni venec. Enkrat pa me je oče peljal s starim težkim biciklom, tako da sem sedel na štangi, in me je vprašal, če že znam moliti kesanje. Mislim, da sem mu pravilno citiral: »Moj Bog, žal mi je...«

Ko sem odraščal, sem začel razmišljati, kaj pa, če res ni Boga. Misel se mi je zdela grozna. Želel sem, da bi Bog res bil, ker bo tudi življenje večno. Ko pa sem v šoli izvedel, da je vsa snov sestavljena iz molekul in atomov, da so vsi delci med seboj enaki, ki jih je več kot število s petdesetimi ničlami, mi je to dalo trden dokaz za obstoj Boga. Če bi nekdo prišel na neznan planet in bi tam našel deset enakih kroglic, bi sklepal, da je tam bilo neko razumno bitje. Bral sem stare verske knjige, pri tem pa sem se z navdušenjem pogovarjal z mamo, kako je vse to dokazano.

Nekega dne je prišel k nam sorodnik in povedal, da se bodo kapucini vrnili v Celje. Z mamo sva šla po stopnicah do cerkve Svete Cecilije. Sveto mašo je imel pater Frančišek Lončar. Pri oznanilih je povedal, da bo ustanovljen III. red in povabil, če bi se kdo prijavil. Takoj sva z mamo šla v zakristijo in se vpisala. Kmalu za tem je prišel še pater Jože Kunšek za kaplana. Postala sva prijateljca, v drugem letniku gimnazije sem začel ministrirati. Začenjal sem voditi petje, vodil mlajše ministrante, tako da so me kar imeli za »kaplana«. Vse to sodelovanje mi je vplivalo veselje do duhovništva. Končno pa me je Bog poklical. Iz preprostega razloga: ker vem, da Bog je in ker obstaja tudi večno življenje, bom v nesih najbolj srečen, če bom duhovnik. Med sošolci, v celjski gimnaziji, sem kar debatiral z njimi in s profesorji o Bogu. Vsi so vedeli, da hodim k maši in vsem sem razglašal, da bom duhovnik. To mi je bilo samo po sebi razumljivo. Težja pa je bila dilema, naj bom

redovni, ali škofijski. Mikalo me je k jezuitom, frančiškanom ali k salezijancem. In ker sem že bil ves pri kapucinih, sem si mislil, bom pač tudi jaz kapucin.

Leta 1961 sem v celjski gimnaziji naredil maturo iz matematike in kmalu za tem sem se odpeljal v noviciat v Vipavski Križ. Tisti dan sem še imel nek opravke v mestu in sem krasno padel z biciklom, tako da sem z odrgnjeno nogo šel na avtobus. Mama je jokala, jaz pa sem bil ves srečen. Sploh se nisem več ozrl nazaj, tako mi je pozneje povedala. V Postojni sem med postankom šel malo okrog in zamudil avtobus, prtljaga pa je ostala v avtobusu. Ampak mene je kar nosilo navdušenje in za nič se nisem sekiral. Nekje sem vprašal, v katero smer gre cesta v Gorico. Tam sem štopal, ustavil mi je avto za tri kilometre, potem še dva za nekaj poti, nato en motorist, ki mi je še moral razložiti, kako se naj nagibam na motorju, spet avto, ki me je pustil na cesti pri vasi Cesta. Bilo je ob 11. uri zvečer. Ravno takrat je pripeljal vlak, ena žena je izstopila, vprašal sem jo, kje je

Vipavski Križ in je rekla: »Ja saj grem jaz tja«. Po 11. uri sem pozvonil, odprl mi je brat Luka in rekel: »Te že čakamo.«

Drugo jutro me je eden od lanskih novicev spremljal v Novo Gorico, kjer sta me čakala dva kovčka. Noviciat je bil lep, zanimiv, z magistrom patrom Avguštinom. Pri zaobljubah sem dobil ime Klemen.

Oktober 1962 sem začel s študijem na Teološki fakulteti v Ljubljani. Pa sem že dobil poziv k vojakom za 27. november. Na hitro in kolikor sem mogel sem se učil ontologijo in še naredil izpit pri dr. Janezu Janžekoviču. Ko je bil sprejem v neki celjski kasarni pred odhodom, nas je bilo polna dvorana. Oficir je imel skladovnico map in vsakega poklical in preveril, če so podatki pravilni. Ko pa je prišel do mene, je mapo tiho pokazal svojemu pomočniku. Jaz sem se začel glasno smejati. Oficir je rekel: »Pa šta se smiješ?« Rekel sem: »Znam, što tam piše.« In je rekel: »Da ideš u popovski školu, jeli.« »Da.« »E, pa ništa zato, svako ima pravo...« Naprej ne vem več, kaj je še govoril.

Dva Slovenca sva bila odpuščena prav na veliki petek 1964. Dali so nama mesno mineštro za odhod. On je normalno jedel, jaz pa sem se hlinil, da jem. Dobro, da me ni

videl sv. Pavel, bi me lepo okregal, kakor je svetega Petra.

Potem sem nadaljeval študij na Teološki fakulteti v Ljubljani, učil sem se z velikim veseljem. Vse je bilo lepo in zanimivo. Med tem sem, 23. junija 1978, naredil na Teološki fakulteti v Ljubljani licenciat iz teologije. Večkrat sanjam, da grem na fakulteto, iščem učilnico, zamudim, drug dan moram imeti izpit, jaz pa še nič ne znam, potem pa sem rešen, ko se zbudim. Uf, ampak jaz bi še kar rad hodil v šolo. V mašnika me je posvetil škof dr. Vekoslav Grmič, 29. junija 1968, v celjski opatijski cerkvi Svetega Danijela. Drug dan, 30. junija, sem imel v isti cerkvi ob 10. uri novo mašo, isti dan ob 18. uri pa že ponovitev nove maše pri kapucinih, v cerkvi sv. Cecilije.

Kjerkoli sem deloval, mi je bilo duhovniško delo v veliko veselje. Bil sem še tri leta v Šteopanji vasi v Ljubljani, 14 let na Ptuju, nato 14 let v Vipavskem Križu, tri leta v Škofji Loki, tri leta v Celju, spet tri leta v Škofji Loki, ponovno osem let na Ptuju, in sedaj tri leta v Štepanji vasi v Ljubljani. Povsod sem rad poučeval verouk, v veselje mi je sveta maša, skupna molitev, tudi za osebno molitev imam veselje, lepo mi je življenje v bratstvu, obiskovanje bolnikov. Ukvarjal sem se z ministranti in s Frančiškovi svetnim redom. Obiskoval sem tudi družine doma za pogovor ali za blagoslov hiše. Zelo rad sestavljam pridige.

Minilo je petdeset let in sem z veseljem doživel zlato mašo, ki sem jo daroval 22. julija 2018 v škofijski cerkvi Svetega Danijela v Celju, ob 10. uri. Hvala mojim dragim staršem, sorodnikom, prijateljem, bratom kapucinom, in vsem, ki ste molili zame. Sedaj sva skupaj lanski novomašnik, brat Miro, in jaz, stari mašnik. Zelo lepo doživljam, ko mi brat Miro reče: »Lepo je biti duhovnik.« Tudi jaz se z njim popolnoma strinjam.

br. Klemen Verdev

Pomagati otrokom, da iščejo pot do Njega

Kako bi se predstavila?

Sem Romana Bezjak. Žena in mama. Imam otroke Jakoba, Ano in Petra Antona. Dva, Pikico in Petrčka, imamo že v nebesih. Sta odšla hitro, še v maternici. Ampak sta pustila sled.

V službi sem pomočnica ravnateljja, odgovorna za pedagoško delo v vrtcu montessori v Mariboru. V osnovni šoli montessori sem katehistinja v prvi in drugi triadi. Pomagam kot asistentka na izobraževanjih Kateheze Dobrega pastirja. Po izobrazbi sem teologinja in pedagoginja montessori.

Sem skavtinja. Mariborčanka, ki živim bliže Ptuja. Prijateljica in sosedka. Bralka Božje besede in voditeljica ljudskega petja v vaški cerkvi. Sem še vedno hčera. Ati živi v sosednji hiši, od mamice smo se lani poslovili. Preprosto jaz.

Kakšno je bilo tvoje otroštvo in kje si odrasčala?

Jaz sem mestni otrok. Odraščala sem v centru mesta Maribor. Ni kaj. Maribor je moje mesto: Maribor – šampion. To je v krvi. Vijolični krvi.

Odraščala sem v razširjeni družini. Mami, ati, brat Dagmar, nona in opa. Moja nona je bila čistokrvna Primorka iz svetega Križa pri Trstu. Nekaj mediteranskega je bilo v njej. Opa pa je bil iz avstrijske Štajerske. Nekaj nemškega v njem. Ati je iz Hrvaške. Baka je prava Medžimurka, deda pa na pol Madžar. Kaj mislite, kakšno otroštvo je to? Pisano!

Ni čudno, da je mojemu bratu ime Dagmar. Čeprav je Dagmar žensko ime v nemških deželah, ampak je to ime opa prinesel iz ruske fronte, ker mu je nekdo s tem imenom rešil življenje.

Česa lepega se sama spomniš iz šolskih dni?

V šolo sem rada hodila. Najraje sem imela odmore, ko smo s sošolkami plesale. Rekle smo, da je to akrobatski rokenrol. V bistvu sva dve večji in

močnejši v zrak metali sošolko, ki je bila drobčkana in mičkana. No, zdaj je primarij na plastični kirurgiji. Še dobro, da je ostala cela.

Postala si skavtinja. Kako je vzgoja pri skavtih vplivala nate?

Skavtstvo je pomemben del mene. Obljubo sem dala 2. maja 1993 na Brinjevi gori. Bila sem že v srednji šoli. Zdaj sem presrečna, ker so moji otroci skavti že v otroštvu. Zdaj imamo doma bobra, volkuljico in izvidnika.

Kot mestnemu otroku mi je skavtstvo dalo najprej odgovornost in ljubezen do narave, da v njej vidim Božje delo in da sem odgovorna za to, kakšno Zemljo bom zapustila. Skavtstvo mi je pokazalo mojo odločilno vlogo v družbi in Cerkvi. In to je največ, kar ti lahko nekdo da. Mesto v Cerkvi in družbi, odgovornost in ljubezen. Še zdaj se rada udeležim skavtskih dogodkov, obožujem zvok spalke in šotora, ko se odpira in hladu, ki buhne v šotor. No, vonja po desetih IV tabora ne pogrešam.

Postala si tudi voditeljica? Kaj ti je pri tem bilo najlepšega?

Najprej sem bila voditeljica v domačem stegu Maribor 1. Moja veja je bila IV. Bila pa sem voditeljica tudi v noviciatu in klanu. Po desetih letih počitka, me je stegovodinja Fani Pečar spet aktivirala. Ko sem se poslavljala sem rekla: »No, ko bodo bobri, me pa pokličite.« To se je namreč slišalo kot - nikoli. Ampak, glej ga zlomka, pa so me poklicali. In tako

sem bila tudi voditeljica bobrov. Vmes sem bila še trenerka na kar nekaj tabornih šolah.

Najlepše pri vsem tem mi je to, da je to izkušnja, ki te prekali. Globoko sem prepričana, da je ni ne pastoralne ne pedagoške izkušnje, ki te tako prekali v voditelja kot je skavtska pot. Še danes, ko se odločamo o zaposlenih v vrtcu, so skavti zagotovo odlična izbira.

Kako si se odločala za študij?

Prepričana sem bila, da bom doštudirala primerjalno književnost in slovenščino. In to sem tudi najprej študirala. Vendar sta v tistem letu umrla najprej nona in potem še opa. V naši razširjeni družini je bil to kar šok. Namreč mama je bila težak epileptik in ni mogla živeti sama. Brat je prav tisto leto povil prvorojenko. In tako, brez debate in brez kakršnegakoli pogovora o tem, sem rekla, da bom prišla študirat v Maribor. In med vsemi možnostmi v Mariboru, je bila opcija zame samo teologija. Nobene globoke znanosti ali poklicanosti. Ampak samo tihi Božji načrt.

Kaj si hotela postati?

V osnovni šoli sem šla skozi faze cvetličarka, pilotka reaktivca (je v tistih letih prišel ravno ven Top Gun), na koncu turistična vodička. Pa saj sem vam povedala iz kake familije sem, da želje niso ravno najbolj klasične. Za zadnjo me je brat prelisil, da če grem na gimnazijo namesto na turistično (ker sem kao dovolj brihtna), mi bo vsak mesec dal žepnino. Nisem je dobila nikoli. Sem pa šla na gimnazijo. In ni mi žal.

Poznamo te, da si veliko delala z mladimi? Kakšni so tvoji spomini na delo z njimi?

Pa kaj vem. Tudi sama sem bila takrat mlada. Študentka. In ja, vedno sem čutila, da so mladi upanje Cerkve. Delala sem diplomsko nalogo s p. Brankom Cestnikom o Škofijskem zboru o mladini. Kasneje sem sodelovala na sinodi, tudi s prispevkom o mladih v Cerkvi. Mladi te ohranjajo mladega, dajo ti zagon, zagotovo pa to delo ni lahko. Zdaj sem popolnoma v drugih vodah – predšolsko in šolsko obdobje. Mladostništvo s puberteto pa mi trka na vrata doma.

Odločila si se za družino? Kakšna šola te je pripravila na ta korak?

Družina me je poklicala ja. To je bil moj klic. Saj sem bila odprta tudi za kaj drugega, če bi Gospod želel. Ko me je enkrat na študentski sveti maši s. Andreja Godnič, uršulinka, poklicala k ambonu kot sestro Romano, se mi je to zdelo pristrčno in sem se temu smejala. Je rekla: »Eh, ti že nimaš klica. Če bi ga imela, bi te stisnilo pri srcu.«

Ampak Gospod me je kar dolgo pustil samo. Ko sem bila stara 30, sem se častila s peš romanjem po Jakobovi poti. Sem rekla: »Tak, zdaj pa povej, kaj bi rad od mene, kakšno pot naj izberem. Pošlji nekoga, če bom ustvarjala družino.«

Ko sem se vrnila, sem ga takoj srečala. Na Slomškovem trgu je šel mimo. S kresničko. Ime mu je Marko. V telefonu je bil dolgo pod Marko kresnička. Zdaj je pod Marko moj. Moj mož.

Tvoji otroci rastejo? Kako jih z možem vzgajata?

Tu pa res ne vem, kaj bi napisala. Ko to vprašajo najine otroke, rečejo, da sem stroga. Jaz rečem, da sem dosledna. Sem tudi zmotljiva. Delam napake, kot je npr. da kdaj povzdignem glas ali sem krivična. Takrat se znam tudi opravičiti. Želim, da se tudi te neprijetne izkušnje v varnem okolju naše družine predelajo. O vzgoji se z Markom pogovarjava. Skupaj se odločava. Seveda pa naju tudi kdaj prentajajo. Takrat se moram spomniti na svoje mlade dni, ko sem bila zvita tudi sama. Si rečem – kdaj pa

jim je potrebno tudi pustiti. Moja sodelavka, ki dva naša otroke večkrat pelje v šolo, pravi, da so odlični otroci. Zgovorni, odločni, prijetni, prilagodljivi in vljudni. Najrajši jih imam!

Učila si tudi v šoli. Bolj nadomeščala. Hitro so spoznali tvoje kvalitete? Kako si vzpostavila stik z otroki?

Eno leto sem delal kot spremljevalka otroku s posebnimi potrebami v javni šoli. Zdaj delam kot katehistinja v osnovni šoli montessori v Mariboru. Dabila sem odlično priporočilno pismo, ko sem od tam odhajala. Poslovala sem se od ravnatelja, ki je rekel, da ko bom iskala službo, naj pridem najprej njih vprašat. Očitno je že videl nekaj v meni.

Z otroki hitro vzpostavim stik. To je moj dar. To je nekaj v meni. Včasih je kar hecno, da kar gredo za mano. Pa čeprav tudi v delovnem okolju veljam za strogo, ampak kar grejo za menoj. Nek magnet je v meni. Od nekdaj. To vem in to se učim izkoristiti v dobro.

Kako se je šolanje skozi leta spremenilo, ko zdaj gledaš svoje otroke, ki hodijo v šolo?

Jakob hodi v javno šolo v naši domači občini. Ana in Peter Anton obiskujeta šolo montessori. Doma imam najboljšo primerjavo med javno šolo in šolo montessori. Priznam, najbolj me jezijo domače naloge pri Jakobu. Ne vidim smisla v tem, da otrok, ki pride domov, doma še vsaj kako uro dela domače naloge. Če pa je to dom, to je družina. Čutim se oropana kot mama, kot družina, ker nam v našem času vzamejo Jakoba.

Potem pa je kar nekaj formalizma v javni šoli. In neživljenjskosti. Ne me razumeti narobe, cenim

delo pedagogov v javnih šolah. Dobri so in se trudijo. Ampak sistem je tog. Npr. ukinimo dežurstva. Ker se je nekdo pritožil, da je njegov otrok bil dežuren 5 dni v tednu, naslednji teden pa nekdo 4 dni, ker je bil praznik. Ni pravično. »Moj otrok je moral delati več.« Nebuloza.

Potem so tu še ocene. Vidim pri Jakobu, kako so mu ocene ubile vedoželjnost. Ko se enkrat naučim, sem tisto snov vprašan ali pa jo pišem, potem pa je ne potrebujem več. Ocena je konec, zaključek. Kaj pa, če konca ni?

Zakaj Montessori?

Ko sem bila na gimnaziji, na III. gimnaziji v Mariboru (pred tem je bila to pedagoška srednja šola), smo še imeli predmet pedagogiko. Takrat sem slišala za Mario Montessori. Sama sem v srednji šoli nosila v sebi misel, da se ne smemo delati norca iz učencev, ki hodijo na vzgojiteljsko. Ker tako je pač bilo. Če nisi bil za gimnazijo, si šel na vzgojiteljsko. Še profesorji so jih imeli za manj pametne. Jaz sem si pa mislila: oni bodo vendar delali z našimi otroki. In ti so zaklad! Potem pa slišim, da je o tem govorila Maria Montessori. Da morajo z najmlajšimi delati najplemenitejši ljudje, z doktorati. Ker takrat se oblikuje človek! Uao. In potem je to telo v meni. Dokler ni prišla ponudba, da bi šla študirat pedagogiko montessori. In našla sem odgovore na marsikatero vzgojno vprašanje, dilemo.

Kako prepoznati dobrega učitelja?

Dober učitelj vidi učenca. Dober učitelj je dosleden. Ob dobrem učitelju otrok raste. Ob dobrem učitelju se otrok smeji. Dobri učitelj ne potrebuje najnovejših tehnologij. Potrebuje veliko srce. Dober učitelj nima največjih nazivov. Ima pa čas.

Kakšna je razlika med učenjem / poučevanjem in katehezo?

To pa je moje življenjsko poslanstvo. Če me kdo vpraša, kaj je moje poslanstvo, rečem, da

sem katehistinja. Sem teologinja po izobrazbi, vendar sem se našla predvsem v katehezi. In to v Katehezi dobrega pastirja, ki je zame metodološko najbolj dodelan način posredovanja vere oz. kot rečemo mi, pot, kako pomagati otroku, da pride k Bogu sam.

Poučevanje je posredovanja neke vsebine. Želimo, da otrok/mladostnik nekaj osvoji, ponotranji, ali pa da postane to postane mehansko kot je npr. pisanje. Pedagog vodi, kar je v primarnem pomenu te grške besede – otroka voditi za roko. Kot pedagog vidim cilj in otroka peljem tja. In iščem načine, da bo tudi sam videl cilj in bil usmerjen k njemu. Za to potrebujem najrazličnejše didaktične pripomočke, kakor so pač različni otroci.

Biti katehet, katehist je voditi k Bogu. Cilj je jasen. Najplemenitejši metodološki pripomoček sta sveti Duh in Božja beseda. Biti katehistinja pomeni goreti Zanj in vnemati Zanj še otroke. Biti katehistinja pomeni, da pomagam otrokom, da iščejo pot do Njega.

Majhen otrok ve Zanj, nima pa besed, kako bi to izrazil. Tukaj je naloga katehistinje. Dati mu besede. Na začetku osnovne šole otrok ve, da ima

svoje mesto v Božjem načrtu in zgodovini. Naloga katehistinje je, da mu pomaga raziskovati.

Katehist mora natančno vedeti, kakšno hrano potrebuje otrok in kdaj mu jo dati. Vsaka mama ve, da dojenčku da kašo, da pa je to za najstnika premalo. In da majhnemu otroku ne bo dala pice, da pa je to »ta prava hrana« za najstnika.

Katehist ni pedagog religije. Kateheza ni nauk. Pri verouku lahko imamo krasne metodološke priprave, čudovite pripomočke, igre, banse, risanke o Jezusu, nove delovne zvezke, zabavne knjige, vse lahko imamo - pa bo to otroka vodilo v odnos z Bogom? V molitev? Katehist mora hoteti prav to. Da bo otrok molil, bil v odnosu z Njim. Ne samo, da mu bo fajn pri verouku, da bo zabavno, da se bo nekaj naučil. Zato mi nikakor ni všeč beseda veroUK. Ne, jaz želim katehezo za moje otroke in za otroke tega sveta.

Kaj se ti zdi najlepše v vaši družini?

Čas, ki ga preživimo skupaj. Pa tudi čas, ko nisimo skupaj in se pogrešamo. Rada imam, ko se ob družinskem oltarju – naši jedilniški mizi, zberemo k pogovoru, obedu, molitvi. Rada imam čas, ko gremo na morje in ko to skupaj načrtujemo. Rada imam skupna pohajkovanja po hribih. Najraje imam, da si upamo drug drugemu povedati, da se imamo radi in tudi, kdaj smo prizadeti in nam kaj ni všeč.

Kaj priporočaš mladim, ki hodijo v šolo?

Vedno naj poslušajo sebe. In ne sveta. V nas samih je moč in v nas samih je uspeh. Svet nas zavaja, da še sami ne vemo, kako zelo in močno. Šola je izhodišče. Šola je pripomoček. Šola je veliko, ni pa vse. V šoli moraš uživati!

Kaj je to šola za življenje?

Verjetno za vsakogar kaj drugega. Za mene so to bili skavti. To je tisto, ko svoje znanje preliješ v prakso. To je tisto, ko znanje povežeš z življenjem. Ko izkušnja potrdi znanje ali pa ga prinese.

Pogovarjal se je br. Vlado Kolenko

Brat Yvon

Brat Yvon, rojen si leta 1930 v Bretanji, delu Francije, ki je prav poseben. Pravijo, da ste Bretonci trdoživi. Pri svojih 89 letih si še čil in dobrega zdravja. Ali si tako dobro tudi začel svoje življenje?

Življenje nas hitro pripravi na izzive. Spominjam se skrbi moje matere, ki si je očitala, da sem moral prehitro odrasti, ker so me dali prej v šolo. Res je bilo prej kot običajno, toda mlajši se tudi hitreje uči.

Pa sva že pri temi šole. Vem, da ima izobraževanje posebno mesto na tvoji življenjski poti. Ali imaš iz šolskih klopi kakšno anekdoto, ki nam bo približala tvoj značaj?

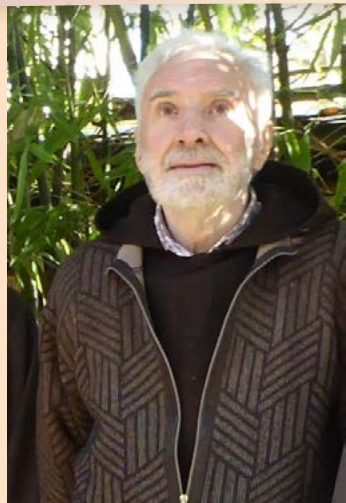
Da, izkušnja z mojo prvo učiteljico je prav prisrčna. Nekoč mi je v roke vračala zvezek in podajajoč le-tega je od mene hotela izvleči besedo »Hvala«, jaz pa sem mislil, da je pač igriva in sem sprejel njeno povabilo k igri. Končalo se je tako, da me je jezna poslala k svojemu možu, ki mi jih je naložil po zadnji plati. Ko mi je mati doma to poočitala, češ, da v šoli iščem le zabavo, sem ji odgovoril: »Gospa učiteljica se je igrala z mano in potem me je naenkrat kaznovala. Ni normalna. Saj je ona začela!«

Ko si imel devet let, je izbruhnila vojna. Letos se spominjamo osemdesete obletnice. Kakšen je tvoj spomin na te čase? Ali ste nadaljevali s šolo?

V šolo smo hodili. Ni pa prav lahko urediti teh spominov. Vem, da so bili nemški vojaki do nas otrok kot vsi drugi odrasli. Z nami so se celo igrali. Najbrž jim je otroška družba dobro dela. Otroci pa tudi ne gledajo na svet tako resno kot odrasli. Toda spoznali smo neusmiljenost sveta, ko je nekoč učiteljica s praga zakričala: »Vas ni sram! Vaši starejši bratje in vaši očetje so zaporniki v Nemčiji, vi pa se igrate in jemljete bombone iz rok Nemcev!« Zalil nas je hladen tuš. Resničnost je bila kruta. Dva strica po materini strani sta bila ubita v razmiku štirih dni. To je vojna.

Po vojni si nadaljeval s šolanjem na Tehnični šoli.

Da, težki časi vojne so se oddaljevali in počasi smo začeli lažje dihati. Tehnično šolo sem imel zelo rad, ker je bila dopolne teorija, popoldne pa praktično delo. Vstopil sem v svet odraslih, vesel, da lahko delam.

Pri dvaindvajsetih pa si začutil duhovni poklic, kajne?

Bil sem na tem, da zamenjam smer, ne da bi se tega dobro zavedal. Ali sem bil srečen, ali lahkomi-seln, ne vem. Gotovo sem imel občutek lahkosti. To je zaznala moja sestra, ki me je vprašala: »Povej mi, kaj se ti je zgodilo.« Odgovoril sem ji, da težko povem, ne da bi se bal jo prizadeti, toda da zapuščam vse, tudi družino... In nič izrednega se mi ni zgodilo. Bilo je del mojega življenja, sledil sem mu, se znašel drugje in vedel, da zame ni poti na točko, od koder sem začel. Sledil je študij, noviciat, zaobljube, pa zopet študij filozofije in teologije, duhovniško posvečenje in zopet študij.

Kmalu pa so te bratje poslali na misijonarsko pot v Turčijo.

Da. In tam sem postal profesor za semenišnike tujce. Znašel sem se celo v tem, da sem učil v turščini. Pri tem sem bil deležen močne izkušnje, da se z učenci notranje razumemo, kljub dejstvu, da je bila turščina za oboje tuj jezik. Delili smo namreč isto vero. To je bila globoka notranja izkušnja. Na drugi strani pa sem velikokrat izkusil, kako je človeku težko sprejeti tujo kulturo. Ko sem sam že veliko let bival v Turčiji, sem lahko srečal tujce, ki so odlično obvladali turški jezik, toda občutek sem imel kot da, 'nismo v istem nadstropju'. Človek je močno vpet v način razmišljanja, ki izhaja iz njegovega jezika in njegove kulture.

Ali si spoznal tudi turško šolo? Gotovo si jo primerjal s tem, kar si poznal iz svoje domovine.

Da, nekoliko sem jo spoznal. Razlike so bile očitne. Že šolske uniforme, pa disciplina, pravila obnašanja in spoštovanje do učiteljev, nenazadnje je bilo pri njih veliko več domoljubja. Tako so ob dviganju zastave učenci izpovedovali: »Blagor tistemu, ki lahko reče, da je Turek«. Ali pa dejstvo, da je bilo Turčijo potrebno vedno opisovati v najboljši luči. Tako sem se čutil poklicanega tudi pomagati mladim pri razločevanju med zgolj ponavljanimi frazami in resnico. Nekoč mi je nek turški prijatelj dal vedeti, da pri njih ne smeš jemati dobesednega pomena povedanega. 'Mi lahko rečemo karkoli, naloga poslušalca je, da povedano razbere na pravilni način.' To mi je marsikaj pojasnilo. Sprejel sem, da ni treba preveč resno sprejeti tega, kar rečejo, ker to nujno ne odseva tega, kar mislijo.

Vstopiti v takšen svet prav gotovo ni lahka izkušnja. Kaj ti je pri tem pomagalo?

Življenje mi je potrdilo resnico, da človek ne more razumeti sveta iz knjig. Pomembna je izkušnja. Nekoč sem se z nekim našim učencem sprehajal po Efezu, kjer so ostanki starega antičnega mesta. To je bilo nekoč obalno mesto, danes pa je oddaljeno od morja 15 kilometrov. To se da prebrati v vsakem vodi-

ču. On pa mi je vzhičen dejal: «Sedaj pa verjamem, da je tako! Morje se je res pomaknilo od mesta.»

Kaj pa je tebi pomagalo približati se obali drugega človeka in druge kulture?

Veliko energije sem potrošil z učenjem na francoski način. Branje knjig domačih filozofov, zgodovinskih knjig in verskih besedil. To so težke stvari, s katerimi je prenaporno začeti. Kasneje sem spoznal, da je bolje v roke vzeti njihove šolske učbenike ali pa spremljati reklame, ne da bi se dal zapeljati. To so tiste preproste, vsakdanje stvari, iz katerih se naučiš jezika in tudi spoznaš, kaj so vrednote nekega naroda.

Iz preprostosti vsakdana, torej. Nam za konec lahko poveš, kaj je tvoje spoznanje iz šole življenja?

Rekel bi, da na splošno govorimo hitreje kot razumemo. Ko govorimo, smo mi tisti, ki obvladamo situacijo. Ko poslušamo, pa je obratno. Zato je veliko težje poslušati. Mnogi se tega nikoli ne naučijo. Pa vendar, ko smo v pasivni držji poslušanja, svet vstopa v nas. Zato vem, da ni nikoli prepozno odpreti se mu. In nikoli nismo premladi, da začnemo poslušati.

Iz srca hvala, brat Yvon, da si z nami podelil svojo življenjsko modrost.

br. Mitja Ponikvar

11.-13. OKTOBER
Kapitelj FRAME

Florjan nad Šoštanjem

VESELITE SE V GOSPODU!

Fl 4,4

Vabljeni vsi, ki se radi veselite, da si veselje Gospodovo delimo.

Info in prijave: kapitelj@fo-frama.org

Odrasli skavti na slovenskem Caminu

Skupina trinajstih skavtskih prijateljev iz Bovca, Kobarida, Domžal, Ribnice, Ljubljane in Ribnega se je prejšnji teden od 10. do 14. julija odpravila na peš romanje po prekmursko – štajerskem delu slovenskega Camina oz. Jakobove poti v Sloveniji.

Zbrali smo se na madžarski meji pri Kobiljem in po molitvi in blagoslovu za srečno pot, ki nam ga je podelil g. Bogdan Vidmar, duhovni pomočnik, ki je tudi romal z nami in se izkazal kot skrbni ekonom in odličen kuhar, nadaljevali pot mimo Turnišča in Odrancev proti Ljutomeru. Čez reko Muro smo se peljali s Tinekovi brodom. V župniji sv. Janeza Krstnika v Ljutomeru nas je prijazno sprejel g. župnik Goran Merica.

V župnišču smo prenočili in naslednje jutro nadaljevali pot proti Ormožu, čez slovenski Jeruzalem z vinogradi, čez polja in travnike, mimo žitnih, koruznih in sončničnih polj, čez prijazne in lepo urejene vasi. Pri graščini Jeruzalem smo imeli degustacijo vina in za duhovno misel poslušali evangelijski odlomek o trti in mladikah. Kako simbolično! Romar Žarko, tudi sommelier, nam je spregovoril o vinu in kulturi pitja. Ta dan je godoval sv. Benedikt, zavetnik Evrope, zato smo se spomnili tudi nanj.

Prespali smo v župnišču križevniške župnije, ki jo vodi g. župnik Drago Avsenak. Z njim in njegovimi farani smo imeli v cerkvi sv. Jakoba sv. mašo, še prej pa skupaj zmolili rožni venec.

Njegove gostoljubnosti ne bomo nikoli pozabili, saj nam je resnično želel dati vse, da bi se počutili sprejeti in dobrodošli.

Tretji dan smo se namenili mimo Dornave proti Ptuj, se vmes tudi malo zgubili in dobili prijazno pomoč dveh policistov, ki sta se pripeljala mimo nas, ko smo ravno molili Angelovo češčenje. Na Ptuj smo prespali v župnišču ob cerkvi sv. Jurija. Med potjo smo se ustavili v cerkvi v Hajdini in v Lovrencu na Dravskem polju, prvi daljši postanek pa je bil pri Mariji na Ptujski Gori. G. Bogdan ima tam med patri minoriti prijatelja župnika Martina Gašpariča in sošolca iz študentskih let, zato smo bili zares gostoljubno sprejeti.

Ko smo odhajali iz Ptujске Gore, nas je blagoslovil dež in pred hudo nevihto s točo smo se skrili v lopo pred hlevom neke kmetije. Toča je spet klestila po poljih in vinogradih. Naredila je veliko škodo na njivah in vrtovih in žalostno smo gledali razcefrano koruzo in poleglo žito.

Pozno popoldne smo prišli v Makole. Župnišče nam je odprla ključarjeva žena in nas prosila za molitev. Sv. mašo smo imeli v cerkvi sv. Andreja.

Prespali smo v prostorih župnije in v nedeljo zjutraj prisostvovali sv. maši, ki jo je vodil g. dekan Tomislav Šentak. Po maši smo se odpravili na dolgo pot mimo Poljčan in Studenic proti Žičam. Žička kartuzija nas je ponovno očarala s svojo veličino in zgodovino.

Naše romanje se je tukaj končalo. Verjetno ga bomo nadaljevali v mesecu septembru.

V krogu smo se zahvalili Bogu za milost romanja in sv. Jakobu, ki nas je varoval na poti. Doživeli smo veliko lepega, tudi v duhovnem smislu, saj smo vsak dan imeli uro tišine in premišljevanja, zmolili smo Rožni venec in ob treh popoldne Rožni venec Božjega usmiljenja. Spanje na tleh v veroučnih učilnicah in drugih župnijskih prostorih nas je utrdilo v romarskem smislu. Vsak dan smo začeli z molitvijo in

odhajali na pot z blagoslovom, vsak večer smo končali z Angelčkom. Povezali smo se v romarsko družino, ki je skupaj hodila, molila, iskala senco in hladno vodo, odgovarjala na prijazne pozdrave domačinov in spoznavala ta čudoviti del naše lepe domovine.

Bogu hvala za vse to!

Ester Srdarev, slike Nataša Bartol

Na Studencih imamo moč

»Imaš moč!« se je zjutraj in popoldne slišalo konec avgusta na hribu nad Dravo. Na Studencih pri sv. Jožefu v Mariboru smo namreč zadnji teden počitnic izkoristili zato, da smo preko oratorijskega dogajanja odkrivali Petra Klepca in njegovo silno moč. Kar 20 otrok in 8 pridnih animatorjev nas je bilo, ki smo spoznavali, da gre za moč, ki jo je Peter dobil direktno od Boga, pa tudi tisto, ki so mu jo dala različna srečanja z ljudmi. Ob tem pa tudi to, da smo marsikdaj lahko v vlogi Petra Klepca. Cel teden, ko so čez dan potekale igre, delavnice in kateheze, smo moč našli v vztrajnosti, veselju, odpušcanju, življenju v skupnosti. Ob klasiki oratorija so nam teden popestrili tudi izjemni dogodki. Tako smo v torek v župniji praznovali 80. rojstni dan našega župnika Vinka in zato ni manjkalo torte in slaščic. V sredo smo dan preživeli v vodi in se ob vročini hladili v bazenu. V četrtek smo obiskali tudi nove sestre v naši župniji, sestre uršulinke, kjer nas je sprejela prijazna s. Štefka in nam razkazala in predstavila življenje v samostanu. Predzadnji dan smo organizirali piknik za udeležence in starše in nato v župnišču zaspali ob ogledu filma Neverjetni 1. Letošnje ovčje skupine so se cel teden borile med seboj v različnih tekmovanjih. Na koncu je zmagala skupina Črne ovce, ki so se z vnovčenjem jokerja pri vodnih igrah povzpeli na sam vrh lestvice.

Pod vodstvom Lane so blestele v vseh izzivih in preprekah (je pa res, da je Špela, ki je zadnja leta vodila zmagovalne skupine, letos zaradi ljubega miru igre vodila). V petek, ko smo skupaj pospravili ves nered in se poslovili od otrok z ogledom fotografij skupnega tedna, smo animatorji rekli: »Samo malo počitka potrebujemo, potem pa gremo z novo močjo naprej.« In res, po dobrem tednu od konca že sestavljamo mesečne oratorijske dneve.

Animatoriki Lana in Maša

Še lasje na glavi so nam prešteti - ADAM 2019

Okej, samo še enkrat grem spat in potem se začne ADAM. Hitro zatisnem oči in upam, da noč mine v rekordnem času. In naenkrat je tu jutro, odprem oči in vstanem ob prvi budilki, kar se - verjemite - ne zgodi pogosto. Kovčke zložim v avto in iščem cestne oznake za Mursko Soboto. Okolica mi je znana, spustim okno, slišim prekmurščino. Ja, na pravi poti sem. Ko zagledam kančevsko cerkev, imam v trebuhu že cel roj metuljčkov. Med pripravo prostorov, materialov in urejanjem zadnjih organizacijskih malenkosti, se po hodnikih sliši animatorski smeh. Na nedeljsko popoldne zagledam znane in malo manj znane ter neznane otroške obraze. Skozi igro se razporedijo v skupine in potem stopim v sobo, za katero sva s soanimatorko

zadolženi ter poleg pravil nekaj časa preprosto spoznavava otroke oziroma mlade dame, ki so nama bile zaupane v varstvo. Že je tu večer in kot majhen otrok sledim dramski igri, ki nam pokaže, da nam bo ta teden družbo delala Zlatolaska. Ponedeljkovo jutro in hitri koraki me odnesejo v zeleno sobo, kjer imamo jutranji sestanek. Začne se budnica in kmalu zatem gledam otroške obraze, ki se zaspano vlečejo proti travniku, kjer imamo telovadbo in jutranjo molitev. Pri zajtrku že poznam imena deklic za mojo mizo, pogledam proti vratom kuhinje, grem po jogurt in po molitvi moji copati že drsajo po hodnikih. Ušesa mi napolni zvok kitar in angleške pesmi, kateheza pa me za kratek čas umiri, medtem ko jaz umirjam kakšnega udeleženca, ki je izgubil pozornost in jo verjetno išče pri sosedu. Skozi vrata učilnic zaslišim angleščino. Kmalu, a vendar ne tako kmalu, sploh, če je bila angleščina kakšno uro še posebej zahtevna, se zberemo pri kosilu. Med popoldanskim prostim časom spletem kitke udeleženki, pogledam proti vedno zasedeni mizi za ročni nogomet, vidim fante, ki tečejo za žogo in se veselijo gola ter skupino, ki sedi za mizo in se navdušeno pogovarja. Pri delavnicah me očara spretnost otrok, pri popoldanski katehezi pa se zavem, da je za sodelovanje otrok potrebno

kar nekaj potrpežljivosti in vztrajnosti. Oh, kako se veselim angleške maše in z nič kaj manjšim navdušenjem se po maši odpravim k večerji. Potem pa nestrpnost kar raste, ko se z novo skupino odpravimo po točkah skupne večerne igre. Pri večernih molitvi pogledam naokrog in vidim utrujene in nasmejane otroke. Zatem že zaslišim glas animatorjev, ki otroke spodbujajo, da se hitro stuširajo in zaspijo. Po enem ali pa po kar nekaj opozorilih po hodnikih zavlada tišina. Spijo. Končno. Še večerni sestanek in pred očmi mi že pleše podoba postelje. Potem pa, kot da bi nekdo prevrnel z izjemno hitrostjo, dnevi odbrzijo mimo in so pohod do Rotunde, velika igra, filmski večer, četrtkovo kopanje in zabavni večer s sladoledom na koncu le še spomin. Sobota. Zamislil se, kako je mogoče, da je potrebno zopet pakirati in kako je lahko konec, če pa se je pred kratkim šele vse začelo. Objemi otrok, podpisi na majicah, skupinske fotografije - slovesa. Pospravimo stvari, sedem v avto in pomaham Kančevcem v slovo. Do naslednjega leta!

Karmen Vrenko

Jaz sem življenje

»Jaz sem življenje«, so besede, ki najbolj odzvanjajo v meni od romanja k p. Piju v San Giovanni Rotondo. Ob tem imam pred očmi grob tega svetnika ter ob njem postavljen mozaik Kristusa. Pričevanje p. Pija je v mnogih prebudilo seme Božjega otroštva, ki ga zatre greh. Ta njegov ogenj in mozaiki p. Rupnika in njegovih sodelavcev, ki me močno nagovarjajo, so v meni zbudili odločitev, da letos poromam na grob tega svetnika s skupino, ki jo vodijo bratje kapucinci.

Zbrala se nas je pisana družina, vsak s svojo zgodbo, zakaj se je odločil za to romanje in ob predstavitvi smo med nami spletli mrežo z vrstico; simbol naše povezanosti in odprtosti drug za drugega. V San Giovanni Rotondu je name največji vtis naredila nova cerkev sv. Pija s kripto; vsak večer smo se lahko pridružili številnim romarjem pri molitvi rožnega venca na grobu. Ogleдали smo si tudi kraje, kjer je večino časa deloval p. Pij; prvotno samostansko cerkev s križanim na koru, pred katerim je p. Pij prejel Kristusove rane in samostan, v katerem je živel. Molili smo križev pot po postajah, ki so vodile do kipa vstalega Kristusa. K temu, da se ne ustavimo ob križu, ampak ob njem krepimo vero v vstajenje, nas je spodbujala tudi Via Lucis, ki smo jo molili na dan obiska Pietrelcine, rojstnega kraja p. Pija. Sestavljena je iz 14 postaj, ki opisujejo dogajanje ob Jezusovem vstajenju, podobno kot križev pot opisuje Jezusovo trpljenje.

Poromali smo še do drugih pomembnih svetišč; v Lanciano, kraj, kjer se je zgodil evharistični čudež,

k podzemnemu svetišču nadangela Mihaela na gori Monte Sant Angelo, k sv. Miklavžu v Bari, v Loreto, največje Marijino svetišče v Italiji ter na koncu še na grob sv. Leopolda Mandiča v Padovi. Zunanja svetišča so nas nagovarjala k vedno večji jasnini našega notranjega svetišča – telesa, ki je tempelj Svetega Duha. Naj okus tega romanja v nas krepí vero v naše Božjega otroštvo, da bi se v Bogu vedno znova spočili kot otrok v naročju svoje matere. In v moči tega sprejemali Božjo voljo, obenem pa verovali, da je nadangel Mihael tisti, ki nas, če se zatekamo k njemu, brani pred zlom.

Urška Bokal

Tabor Montessori

Tudi letos smo v Kančevcih imeli tabor Montessori. Zbralo se je dvaintrideset otrok, animatorke Katja, Klara, Marija in Vita ter s. Zdenka, s. Petra in br. Stane. Na tabor smo se že drugo leto odpravili z vlakom. Vožnja je kar dolga, zato smo že na vlaku spletali vezi prijateljstva. Murska Sobota je bil skoraj vsem nepoznan kraj, toda ko smo zagledali br. Staneta, ki nas je čakal na železniški postaji, nam je postalo vse domače. Z avtobusom smo se odpeljali do doma v Kančevcih, kjer se je začelo naše skupno petdnevno bivanje. Skoraj vsem sta dom in okolica že znana. Br. Stane nas je vse dni spremljal s svojim veseljem, preprostostjo in delavnostjo, se z nami igral, delal, molil in maševal.

Na taboru smo se učili samostojnosti v skrbi zase, za drugega in okolje, v katerem smo bivali. Otrokom je bilo všeč, da so lahko sodelovali pri pomivanju

posode, brisanju in pripravljanju miz za obroke. Tudi stranišča ni bilo nič težko pospraviti.

Veliko časa smo preživali v naravi, še posebej en dan, ko smo bili v pustolovskem parku in preizkušali sami sebe v zaupanju. Na zunaj smo premagovali težke ovire, v sebi pa strah in nemoč pred neznanim. Zelo nam je bilo všeč, da se je na vse plezalne poti podal tudi br. Stane in nam bil zgled v premagovanju ovir. Ob Bukovniškem jezeru, točno pri kapelici sv. Vida, smo imeli sveto mašo – v najlepši naravni katedrali. Maša je bila zares ena velika zahvala za vse lepo, ki smo ga doživljali, pa tudi velika prošnja za naše domače, ki so ostali doma.

Na letošnjem taboru je bila spet z nami gospa Elizabeta, mama br. Milana. V tem tednu je bila vsem mama. Za nas je pripravila delavnico pletenja; nekateri otroci so se naučili tega ročnega dela, ki jih je tako prevzelo, da so pletli celo v prostem času.

Na tabor smo povabili tudi lončarja, kajti lončarstvo je za Prekmurje značilno. Vsi smo si iz gline naredili čudovite posodice, na katere zelo težko čakamo, kajti še vedno iščemo nekoga, ki jih bo zapekel.

S. Zdenka nas je s svojo ustvarjalnostjo popeljala v šivanje prečudovitih voščilnic in izdelovanje darilnih vreč. Občudovali smo njeno potrpežljivost, delavnost in prijaznost.

Naravoslovje nas je popeljalo do spoznanj o elektriki; vsak dan smo imeli priložnost, da smo v delavnici izvajali poskuse, Urban pa nas je naučil, kako se naredi voščilnico, ki sveti.

Veseli smo bili pesmic, ki smo jih prepevali z br. Stanetom, Urbanom, Marto, Lucijo in Ajdo, ki so igrali ukulele. To je bilo zares čudovito in kar nekaj otrok si je zaželelo, da bi se naučili igranja tega inštrumenta. Ko ravno govorim o glasbi, povem še to, da so bile žive budnice ob kitari nepozabne.

Ko se je mrak spuščal na zemljo, smo kurili kres, pekli penice, en večer smo celo imeli zunaj večerjo – kot piknik. Lepo je bilo ob kresu poslušati prasketanje ognja, strmeti vanj in si ob njem prepevati. V gozd smo se odpravili tudi v temi ter poslušali in opazovali življenje gozda v temi.

Nepozabno je bilo, ko smo ležali na tleh in opazovali zvezdnato nebo ter prepoznavali zvezde. Dano nam je bilo videti kar nekaj zvezdnih utrinkov.

V katehezah sta nas nagovarjali priliki Cestninar in farizej, Vztrajni prijatelj in meditacija o zgodovini Božjega kraljestva. Čudili smo se, kaj vse je Bog pripravil za nas in da vsakega človeka vabi, da skupaj z Njim ustvarja zgodovino do njene dopolnitve, ko bo On vse v vsem. Srečali smo se tudi z veliko zgodbo prihodu človeka na svet. Kako veliko časa je preteklo, da je lahko prišel človek (od trenutka, ko so se delci združili, preko plesa elementov, do trenutka, ko se je pojavil človek). Spoznali smo, da je na zemlji samo človek tisti, ki lahko uporablja razum, srce in spretno roke, ki delajo čudovite stvari, in ima sposobnost prilagoditi se in sodelovati drug z drugim.

Animatorke Katja, Klara, Marija in Vita so nam pripravile skriti zaklad v kančevskem gozdu. Preizkušali smo se v orientaciji in branju navodil. Uf, bilo je zapleteno, tako da smo skoraj zamudili večerjo.

Ko smo se na železniški postaji v Ljubljani poslavljali, smo si zagotavljali, da se naslednje leto spet srečamo na taboru in se veselimo novih izzivov.

Hvaležni smo Bogu in kančevskim bratom za domačnost, sprejetost ter za vse drobne trenutke, ki so jih delili z nami.

s. Petra Mohorko, Marijina sestra

Karlobag

Letošnje počitnice smo se ministranti z brati kapucini spet odpravili na Hrvaško v Karlobag, lep kraj ob morju, ki je znan po svojem močnem vetru. Letos ga »žal« nismo izkusili, saj smo imeli precej lepo vreme. Na poti smo se srečali še s brati kapucini

in ministranti drugih krajev Slovenije. Po petih urah vožnje smo prispeli na težko pričakovani cilj. Tam smo razpakirali svojo prtljago ter se namestili v samostan. Ker pa so v samostanu že bili neki drugi gostje, je v njem zmanjkalo prostora za pet ljudi, česar pa smo se razveselili, saj smo tako ali tako želeli iti spat na samostanski vrt. Zjutraj smo imeli vsak dan jutranje molitve, zvečer pa večernice, vsak dan pa smo se udeležili ter sodelovali pri sveti maši.

Morje je bilo občutno toplejše od lani in spremembe smo bili precej veseli. Našli smo celo dvanajst metrov visoko skalo, iz katere smo šli skakat v vodo. Do nje je bilo potrebno hoditi pet minut in potem preplavati zaliv, za katerim je bilo to skalovje. Kosili smo kot kralji, saj je bila hrana odlična (in sestavljena iz veliko mesa). Letos morskega psa nismo srečali, česar smo bili veseli, to pa ne pomeni, da ni manjkalo dogodivščin. Skale, močan veter zadnjega dne, spanje na samostanskem vrtu ...

Druženje, razmišljanje, petje, pogovori, igre, morske radosti – vse to je bil letošnji tabor ministrantov, ki nas je ministrante obogatil in povezal tudi z drugimi.

Uroš Tozan

Večne zaobljube pri kapucinih

1. septembra 2019 nas je devet ponovincev v Milanu izreklo svoj večni da Gospodu. Odločitev za večne zaobljube je zelo pomemben korak v posvečenem življenju vsakega redovnika, ki se je podal na pot sledenja ter posnemanja Gospoda Jezusa Kristusa znotraj frančiškovo-kapucinskega načina življenja. Večne zaobljube so nekakšen nov začetek poti. Vseeno pa le te temeljijo na začetni izkušnji, ki

smo jo povzeli v stavku, ki smo ga izbrali kot povzetek za vse tisto, kar smo že živeli in kar sedaj tudi objemamo: Mi smo spoznali ljubezen, ki jo ima Bog do nas, in verujemo vanjo. (1 Jn 4, 16).

Izkušnja Božje ljubezni ima sama po sebi privilegirane trenutke srečanj z Njegovim obličjem, lahko bi rekli kar na štiri oči. Vseeno pa je beseda ljubezni obenem tudi velikokrat odzvanjala v gubah zelo konkretnih krajev, oseb in situacij, v katere smo bili poslani ter v katere smo se tudi sami podali.

Zelo lepo se je ob tej priložnosti vrniti na kraje, preko katerih smo prehodili našo vzgojno pot, začenši z Lendinaro, Tortono, Milanom. Obenem pa je še lepše prepustiti se toku spominov na številne obraze ljudi, ki smo jih na teh krajih srečevali. Na prvem mestu so tu seveda bratstva, ki so nas spremljala ter nam pomagala v dozorevanju tistega, kar je Duh že vsejal v nas.

Pred začetkom nove poti (pa tudi študija) v novih bratstvih, kamor smo bili poslani, mi spontano pride želja, da bi se zahvalil na prvem mestu Bogu, ki dela iz naših življenj odrešenjske zgodbe, obenem pa gre tudi velika zahvala vsem bratom, ki so se, ravno s svojim da Njemu, ki se je zgodil že pred časom, dali nam na razpolago za služenje v teh letih vzgoje.

Iz srca hvala!

br. Luca Savodelli

Pazi, čas! V Vipavskem Križu

Tudi letos se je prav zadnji teden avgusta odvijal zdaj že prav tradicionalni oratorij. Pripravljene animatorji in voditelji so se že prej zbrali v Vipavskem Križu in komaj čakali na sprejem udeležencev. Najstniki so s svojimi nahrbtniki prišli že v nedeljo popoldne, smeh mlajših otrok pa je kriške ulice napolnil naslednje jutro.

Letos smo na oratoriju spoznavali deklico Momo, iz knjižne predloge pisatelja Micheala Ende. Nekoliko posebna in nenavadna deklica je svoje mesto rešila pred Sivimi možmi, ki so njenim sosedom kradli čas. Naučili smo se, da je edini čas, ki ga resnično pridobimo tisti, ki ga podarimo drugim. Z igro, pogovorom ali preprostimi nasmeškom.

Na začetku smo se sramežljivo nasmihali drug drugemu, a so se ti nasmeški kmalu po predstavitvi imen začeli spreminjati v pravi prijateljski smeh. Po prvi oratorijski maši so otroci odhiteli domov, najstnike pa je čakal večer družabnih iger. Torej smo preživeli na poti – odpravili smo se namreč do Slapa pri Vipavi. Dobra družba je zagotovila, da nas vroče sonce ni preveč motilo. Zvečer pa smo se sprostili na zabavnem večeru. Po zabavnih skečih smo se preizkusili še v naših plesnih sposobnostih z interaktivno igro Just Dance. Naslednja dva dneva sta potekala po ustaljenem vzorcu. V sredo nas je obiskal duhovnik Sašo Mugerli, ki nam je zapel nekaj svojih prisrčnih pesmi in nas nasmejaj s pripovedovanjem zabavnih šal. Zadnji večer pa smo izvedli še nočno čaščenje. Tudi če smo med skupnim delom v samostanski cerkvi lahko poslušali Rudija Bučarja, ki je imel na trgu svoj koncert, smo se pozneje na posameznih čaščenjih po skupinah bolj umirili, se poglobili vase in navezali stik z Jezusom. V petek so nas čakale še vodne igre. Ko se je razpočil še zadnji vodni balonček, pa smo se pohiteli uredit in se pripraviti na zaključno sveto mašo. Zadnjič smo še zapeli letošnjo oratorijsko

himno in se na samostanskem dvorišču še malo podružili, tokrat tudi s starši. Na koncu smo se poslovili z objemi in obljubami, da se vidimo drugo leto.

Letošnji oratorij je bil uspešen, upamo, da se bomo imeli prav tako dobro tudi v naslednjih letih. Ko se ga bomo spominjali, naj nam v ušesih odzvanjajo te besede, vzete iz himne: »Naj ne bo ti škoda časa za prijatelje in ples, naj življenje razigrano pot ustvarja do nebes. Naj srce preprosto bo!«

Nika Pregelj

Mladost živeti

Tako se je glasil naslov letošnjega romana v Assisi za mlade, ki sem se ga (prvič) udeležila tudi sama. Priznam, da si najprej nisem želela iti. Zadrževala sta me strah pred neznanim ter nekakšen tesnobni občutek glede vsega skupaj. Vendar sedaj, ko gledam na prečudovit teden, ki je za mano, mi je žal, da ga je konec. Svoji mami in Svetemu Duhu pa sem neizmerno hvaležna, da sta me spodbudila, da se preneham zapirati sama vase in v svojo sobo, ter kvalitetno preživim del poletnih počitnic.

Ravno ko se človek navadi na dnevno rutino vstajanja ob 7h zjutraj, na skromen a vseeno nasiten zajtrk, petje po vročih asiških ulicah, kosilo iz popotne torbe, toplo večerjo, druženje ob obrokih in sončne zahode, mora oditi nazaj domov, v tisto vsakodnevno, prevladujočo rutino. Čudno je biti spet doma, zares. Prvi večer, ko sem prišla domov, sem zmolila večernice.

Tako čudno je bilo, saj sem, 'oba zborā' brala jaz. Razmišljam, kaj vse sem slišala, česa novega sem se naučila in kako naj bi to uporabila zdaj, ko sem v svojem domačem okolju. Molitev mi ne gre od rok, kar me jezi in žalosti ob enem, ker mi je prejšnji teden to, 'uspevalo', vendar sta trud in vztrajanje dva pomembna ključa molitve.

Sprva nisem sploh vedela, kaj naj pričakujem ter kako bo celotno romanje sploh izgledalo. Vendar me je že na avtobusu br. Luka s svojim humorjem

sprostil. Imela sem predstavo, da bomo celo pot molili rožni venec in da bo to zelo, 'tradicionalno' romanje, pa sem se motila. Bolj smo peli kot molili, vendar, saj poznate rek, 'kdor poje, dvakrat moli'. Nastanjeni smo bili v centru Tau, kjer smo skozi okna svojih sob vsako jutro imeli pogled na prečudovito pokrajino. Ker sem rojena Ljubljancaka, mi je bilo čudno (za)spati v tako globoki tišini (no, jaz čričke štejem za tišino). Vsako jutro smo začeli s hvalnicami, večer pa zaključili z večernicami in večernim programom. Večino dneva smo preživeli v samem središču Assisija, kjer smo hodili po poteh sv. Klare in sv. Frančiška, dva dni pa smo preživeli drugje; sredo smo posvetili Porciunkuli. Tam vsak dan mogoče dobiti popoln odpustek. Cerkev, ali bolje rečeno katedrala, je vsekakor vredna ogleda. Prav tako vrt, kjer vrtnice rastejo brez trnja (sv. Frančišek se je vrgel vanje, ko je bil v skušnjavi) ter mesto, kjer je molil. Četrtek smo posvetili La Verni. Če odštejem vožnjo po vijugasti cesti, zaradi katere je bilo meni in še marsikomu slabo, je bilo res lepo. Imeli smo dve uri za osebno molitev in delo v gozdčiku ter sv. mašo na prostem pri kapelici. Videli smo lahko tudi Frančiškov habit. Večer je bil posvečen zabavnemu druženju. Vsaka skupina (Porciunkula, LaVerna, sv. Frančišek, sv. Klara) je pripravila zabavno točko. Ne pretiravam, ko rečem, da sem se nasmejala do solz in bolečega trebuha. V petek smo obiskali cerkev sv. Damijana, baziliko sv. Klare in grob obeh svetnikov. Ponovno smo videli razstavljene njune predmete in obleke. Presenečena sem bila, kako je bilo vse tako lepo ohranjeno. Zvečer je imela voditeljska ekipa pričevanja o svojem poklicu. Za obilo smeha je tokrat poskrbela s. Anja s svojim humornim načinom opisa poti do redovniškega življenja.

Ko sem na pol spakirala, sem sedla na balkon in opazovala še zadnji sončni zahod. V Assisiju zares vse

dobi drugačen čar, tudi nekaj tako vsakdanjega, kot je sončni zahod.

V soboto nas je čakala dolga pot proti Vipavskemu križu. Kmalu po prihodu smo imeli večerjo, ogled samostana (ker študiram primerjalno književnost, sem seveda najbolj bila navdušena nad knjigami iz 15./16. stoletja) ter razkritje skritih prijateljev. V ponedeljek smo namreč na enem od postajališč izžrebali ime osebe, skritega prijatelja/skrite prijateljice, za katero/katerega smo na različne načine skrbeli skozi teden. Zvečer je sledila še adoracija do približno 11h zvečer ob spremljavi nevihte in dežja. V nedeljo smo imeli sveto mašo, po njej pa piknik, ki je predstavljal zaključek romanja. Ko smo se vsi od vseh najmanj 3x poslovili in se neštetokrat objeli ter se dodali na socialnih omrežjih, smo se napotili proti svojim domovom.

Iz srca bi se rada zahvalila celotni voditeljski ekipi (br. Jakobu, br. Luku, br. Juriju, s. Ivi in s. Anji) ter vsem udeležencem, romarjem in romarkam za zares lep teden. Sama zase lahko rečem, da se že dolgo nisem tako lepo in da že dolgo nisem bila tako zelo srečna.

Če ne veste, ali bi se odločili za romanje v Assisi, vam lahko zagotovim, kot introvertirana in malce sramežljiva oseba, da se boste imeli prečudovito. Da boste s pogovori, pa tudi s tiho osebno molitvijo, premagovali svoje strahove, polepšali vsaj enemu udeležencu dan ali pa kar cel teden. Zagotovim vam tudi, da še v življenju nisem toliko časa v duši čutila takšnega miru in tolikšne mere pomirjenosti. Tudi če sem le sedela in nemo strmela predse. Velikokrat mi je bilo težko moliti v mislih, zato sem enostavno pustila Bogu, da mi sam kaj prišepne v srce. Zame je oblika molitve tudi to, da grem nekam na samo, se poskušam umiriti ter utišati vse glasove v sebi in okoli sebe. V Assisiju je priložnosti za to veliko.

Nataša Ana Gaube

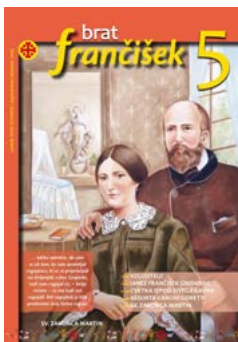
brat francišek

https://www.franciskani.si/?page_id=383

V tokratni številki revije Brat Frančišek (5) lahko spoznavamo svetnike – vzgojitelje.

V rubriki Frančiškova duhovnost je zapis o svetniški vzgoji pripravil minoritski provincialni minister p. Igor Salmič, ki je dolga leta deloval v eni od minoritskih mednarodnih vzgojnih hiš.

Tokratna kateheza OFS predstavlja svetniškega kandidata Janeza Frančiška Gnidovca, ki je s svojim življenjem in osebnim zgledom vzgajal vse okoli sebe.

V reviji sta predstavljeni tudi Cvetka izpod Čavna in mati sv. Marije Goretti.

Veliko prijetnega branja torej ob začetku novega šolskega leta.

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

<http://minoriti.rkc.si/ponudba/revija-med-nami>

V novi številki revije Med nami je zapisano: Vse življenje se bližamo cilju, ki je nebeško kraljestvo. Vanj bomo vstopili, ko bomo taki, kot si nas je zamislil Bog. Takrat bomo najbolj resnični, najbolj verodostojni. Pot je včasih strma, ovinkasta, ravna ... Vedno je treba iti

naprej. Četudi te muči vročina, namaka dež ali pretresajo viharji. Včasih si na poti sam, včasih v družbi, ki te podpira, ali pa ovira; kdaj je razgled lep navdihujoč, drugič dolgočasen. Potrebno je iti do konca ... Ta številka revije v obdelavo vzela temo verodostojnost. Preberete lahko o verodostojnosti v Svetem pismu in kako se to živi tudi v zakonu in družini. V Pogovoru lahko spoznate mag. Hedviko Dermol in njeno družino. Kako in zakaj spoštovati Marijo nam prinaša rubrika Brezmadežna. V rubriki Frančiškov svetni red lahko spoznate tudi več o obljubi in njenem pomenu. Zanimivi so tudi utrinki iz Assisija in iz poti po Caminu, kjer je poromala Dorica Emeršič. V rubriki In Memoriam izvemo o pokojnem p. Milanu Holcu in Nataši Ahčin.

VOX FRANCISCANA

Poletna številka Vox franciscana – list, ki ga izdaja CIOFS- prinaša opis o svetovnem dnevu mladih, ki se ga je na začetku leta v Panami udeležila tudi FRAMA, in tudi o tem, kako so znotraj OFS praznovali Vodilo OFS in nekaj člankov o 800 letnici srečanja med sv. Frančiškom in sultanom. Iz revije lahko zvmemo, da je narodno bratstvo OFS ZDA sprejelo nov TAU logotip in da bratstvo OFS v Vietnamu raste in da sta bili ustanovljeni dve novi bratstvi v Kuvajtu in Bahrainu.

Celotno revijo lahko najdete na spletni strani <http://www.ciofs.org/portal/en/library/others/844-vox-franciscana-summer-2019/file>.

MOLITVENA NAVEZA za dobre družine in duhovne poklice

Kot so plezalci v gorah med seboj povezani z isto vrvojo, tako smo v molitvi povezani

Ljudje so od nekdaj romali v svete kraje, ki so bili zanje kraji očiščevanja in vzpostavljanja pristnejših odnosov med ljudmi in z Bogom. Romanju je intenzivna molitev. V naporni hoji se svet okrog nas drugače predstavlja.

Ena od številnih romarskih poti je v sedanjem svetu znana tako imenovana »Jakobova pot«, ali na kratko »Camino«.

Kako je nastala romarska pot? Izročilo pripoveduje, da je leta 813 pastir iz Galicije opazil zvezdo, ki je sijala samo na neko polje. Po ukazu škofa Teodomira je bilo mesto raziskano in odkrita je bila marmornata grobnica. Napis na kamnu je razodel, da gre za posmrtno ostanke apostola „Jakoba sina Zebedeja in Salome“. Od tedaj se kraj imenuje Compostela, iz latinskega *campus stellae* (zvezdino polje)

Compostela je postal ob romarski poti proti Jeruzalemu in Rimu tretje najbolj množična romarska pot. Odločitev za tako dolgo pot (za marsikoga neznana pot) obrodi močne duhovne sadove.

Kako globoke so duhovna doživetja prepuščam besedo »romarici«, ki je svoj čas pogosto hodila na duhovne pogovore pokojnemu br. Andreju Božiču in z veseljem podarja svoje doživetje »Frančiškovemu prijatelju«.

Za Camino v severnem delu Španije sem slišala že deset let nazaj, ko ga je prehodil moj dober prijatelj, vendar nikoli nisem imela časa, da bi se odpravila. Gre za romarsko pot sv. Jakoba (Jezusovega apostola), ki se začne v francoskih Pirenejih in zaključi v Santiagu de Compostela v Španiji in je dolga približno 800 km. Večina romarjev jo prehodi peš, nekaj s kolesi in nekaj s konji ali osli. Pred kratkim pa sem si ogledala film *The way (Pot)*, ki me je tako zelo navdušil, da sem se tisti trenutek odločila, da grem, pa naj stane kar hoče.

Kasneje sem v nekaterih potopisih prebrala, da se ljudje na ta podvig pripravljajo vsaj pol leta ali več, sama pa sem odšla čez slab mesec. Z nahrbtnikom (10 kg) sem šla dvakrat na Lovrenc in si rekla, da če to preživim, bom preživela tudi Camino. Vmes sem šla na predstavitev poti ge. Andreje Razpet na Ljudsko univerzo v Postojni, kjer sem dobila številne dragocene napotke. Andreja je tudi pripravila natančen spisek stvari, ki jih moraš nujno vzeti in katerih stvari se je bolje izogniti, saj se vsak gram na hrbtu pozna. Kasneje sem slišala, da je Camino prehodilo že kar nekaj ljudi iz postojnske občine.

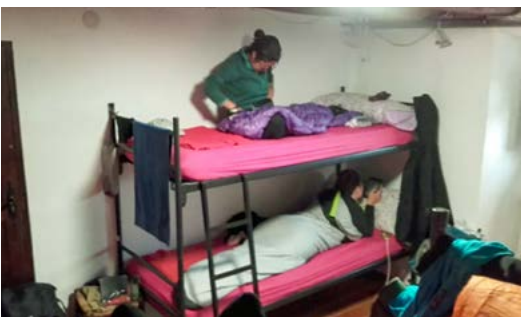
Odpravljala sem se sama, zato me je bilo malo strah in spraševala sem se, kje bom spala, s kom bom jedla in ali bom osamljena, zato sem obupno hotela najti še koga, ki bi šel z mano. Seveda nihče ni imel časa.

In prišel je dan odhoda. Zvečer sem prispela v slavni Saint Jean Pied de Port, kjer sem najprej poiskala Pilgrimage office (pisarno za romarje), se prijavila in dobila jakobovo školjko za na nahrbtnik, kredencial, v katerega smo vsak dan dobivali štampiljke in spisek prenočišč (albergov).

Večina nas je prišla samih, vendar smo se že prvi dan povezali, tako da sva pot začeli hoditi skupaj z lušno gospo iz Iowe (ZDA). Prvi dan čez Pireneje je najtežji, so rekli, vendar smo vzpone in spuste v skupini Italijana, Angleža in nekaj Nemcev prehodili prav pogumno. Že prvi dan sem v atmosferi začutila neverjetno prijaznost vseh romarjev. Povedali so mi, da je prvih pet dni hoje najtežjih, saj te začne čisto vse boleti in da ne smeš popustiti.

In tako sem hodila dan za dnevom vsega skupaj 31 dni, kakšen dan samo 11 km, kakšen dan 34 km. Nekateri rabijo več dni, nekateri manj.

Dan je izgledal tako, da smo zjutraj vstali kmalu po petih in začeli hoditi okrog šestih do prvega bara, kjer smo popili Cafe con le-

che (kavo z mlekom) in pojedli rogljiček. Po naslednjih 10 km smo popili še sveže stisnjen pomarančni sok, ki nam je dal potrebnih vitaminov in moči in pojedli kakšno sladico. Dobra stran Camina je, da lahko ješ sladkarije v neomejenih količinah, ker vse sproti pokuriš. Ko smo prispeli do alberga, smo se najprej prijavili s potnim listom in nato skočili pod tuš, takoj zatem je bilo na roke treba oprati oblačila, predvsem nogavice. Kasneje popoldne, zvečer smo šli na večerjo na Pilgrimage menu (večerjo za romarje), ki stane približno 10 EUR. Albergo stane od 5 do 10 EUR, za nekatere cerkvene pa lahko daruješ, kolikor želiš. Ležišča so preprosta, v glavnem

pogradi. Velja tiho pravilo, da starejši spijo spodaj, mlajši zgoraj. Poleg cerkvenih in državnih albergov, lahko prespiš še v privatnih, ki so seveda dražji.

Slišala sem veliko težkih in žalostnih zgodb, zato smo se kmalu v začetku odločili, da bomo molili vsak dan ob desetih dopoldne za različne potrebe. Vsak v svoji veroizpovedi, srečala sem namreč šintoiste iz Japonske, budistko iz Tajvana, žida iz New Yorka, pravoslavce iz Romunije, luterance iz Švedske in druge. Budistka mi je povedala, da je prebrala čisto celo sveto pismo, ki ga jaz kot kristjanka nisem. Ni se mogla načuditi. Japonci so me prosili, naj jih peljem k sveti maši, ker je niso doživeli še nikoli. Popolnoma sem bila fascinirana nad njihovim neverjetno spoštljivim obnašanjem v cerkvi.

Kljub žuljem na podplatih in bolečinam smo se smejali in uživali lepote narave, vasi in mest. Niti enkrat ni nihče od nas pomislil, kaj nam je tega treba, ampak smo z navdušenjem zrl v nov dan.

Približno 230 km pred Santiagom, se nahaja Cruz de ferro (železni križ), ki leži na najvišji točki celotnega Camina (1499 m). Romar tam odloži kamen, ki ga je v nahrbtniku prinesel od doma in se s tem dejanjem poslovil od strahov, težke preteklosti, opusti zamere, sovraštvo in druga bremena.

Ko prideš v Santiago, je vzdušje fantastično. Po ulicah igrajo na dude, trg pred katedralo sv. Jakoba je poln razposajenih popotnikov iz vsega sveta, ki vriskajo, skačejo, pojejo. Katedralo trenutno prenavljajo, ker bo leta 2021 Jakobovo leto in s tem veliko slavje, zato so sveto mašo za romarje, ki je vsak dan ob 12.00, prestavili v bližnjo cerkev sv. Frančiška. Kljub temu smo si lahko ogledali posamezne dele notranjosti in videli slavno kadiilnico, se povzpeli za oltarjem do kipa sv. Jakoba, ga objeli in se spustili še do kripe z relikvijami sv. Jakoba.

Camino se zaključi tako, da greš spet v Pilgrimage office (pisarno za romarje), kjer je potrebno počakati vsaj eno uro v vrsti. Tam ti na podlagi kredenciala (tabele s štampiljkami), izdajo certifikat in te poimenujejo z latinskimi imeni.

Naslednji dan sem imela rezerviran let, zato žal nisem mogla nadaljevati še približno 100 km do Finisterre (do konca sveta), ki leži na skrajnem severozahodu Španije, mnogi moji prijatelji pa so uspeli.

Na koncu, lahko rečem, da so bili vsi strahovi, ki sem jih imela pred odhodom, popolnoma odveč, ker je vse na Caminu potekalo odlično. Naučila sem se, da mirno lahko zaupam v Gospoda. Pa tudi to se naučiš tam, da zato, da bi bil srečen, v resnici potrebuješ zelo malo. Poleg vsega se prenehaš pritoževati in postaneš tudi zelo hvaležen.

*Pripravil
br. Placid Prša*

Kdor se še želi pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice, naj na Slovensko kapucinsko provinco, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana sporoči: ime in priimek, če želi prejemati Frančiškovega prijatelja in imeti druge stike z nami, tudi naslov, telefonsko številko, elektronski naslov.

Šola življenja

Človek je radovedno bitje. Zato želi vedno znova spoznavati, kaj je v ozadju dogodkov, stvari, situacij ...

Spomnim se, da sem bila že v otroštvu zelo radovedna. In tudi zato sem želela čim prej iti v šolo. Da, z eno generacijo pred mojim rojstvom ..., pred usmerjenim izobraževanjem. Po ekonomski srednji šoli na fakulteto, ki sem jo končala ob delu. Spomnim se, da sem, ko sem prišla domov, svoji mami rekla: »Mami, sedaj imam pa dovolj šole in ne grem nikdar več na izobraževanje.« Ampak ... Čez eno leto sem se zaposlila v moji srednješolski ustanovi kot učiteljica ekonomskih predmetov. To je pomenilo, da sem se vpisala na pedagoško andragoško izobraževanje, da sem potem opravila še strokovni izpit in da sem spoznala, da se bom do konca svojega življenja primorana izobraževati.

Ko so leta v šolstvu minevala, sem ugotovila, da sem do sedaj storila zelo malo za svoje duhovno »izobraževanje«. Čutila sem praznino in spoznala, da v meni tli želja, da bi se duhovno izobrazila – izpopolnila ... Moje tradicionalno verovanje mi ni več zadoščalo in tako je Bog poskrbel, da sem nekoč (spomladi 1994) odprla Družino in v njej videla oglas, v katerem so kapucini vabili na romanje v Assisi za mlade. To romanje je spremenilo moje življenje. Spoznala sem, da za življenje ne potrebujem veliko stvari in da bi morda lahko živela tudi brez osebne avtomobila, ki

sem si ga v letih službovanja težko pridobila ... Hvala Bogu, da me je sodelavka spomnila, da bom lahko naredila več dobrega, če bom avto obdržala in bom tako lahko hitreje pomagala pomoči potrebnim ...

Na zaključku romanja mi je prijatelj poklonil knjižico Srečanje, iz katere sem vsak dan zmolila vsaj eno od molitev, ki so me zelo nagovorile. In ko sem izvedela, da bo potekala Delavnica molitve in življenja v Štepanji vasi, sem se je z veseljem udeležila. In tako se je začelo moje najbolj pomembno »izobraževanje« v življenju ... Brat Štefan je vodil prvo šolo oblikovanja za nove voditelje Delavnic molitve in življenja, nas vodil na duhovne vaje v tišini z naslovom »Izkušnja Boga« v Assisi, kjer nam je prevajal besede našega ustanovitelja Ignacia Larrañaga, poskrbel za mnoge prevode njegovih sporočil, okrožnic, knjig ..., začetno organizacijo in izvajanje Delavnic molitve in življenja v Sloveniji ...

Ignacio Larrañaga nam je zapustil čudovito duhovno dediščino v obliki svojih številnih knjig, okrožnic in priročnikov za vodenje Delavnic molitve in življenja, katere je oblikoval s pomočjo voditeljev na vseh ravneh. Kot bi nam Jezus rekel: »Vas sem imenoval prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem prejel od Očeta ...« Da, tudi Ignacio nam je »razodel« vse, kar je v močnih časih prejel od Gospoda. Ko se oziram nazaj, se ne morem nehati čuditi, kakšen občutek je imel za potrebe sodobnega človeka ... In hvaležna sem mu tudi, da je zaupal nam, laikom, da lahko pomagamo pri širjenju Nebeškega kraljestva... Preprosto deliti z udeleženci to, kar mi sami prejemamo v močnih časih s pomočjo natančnega programa, ki vsebuje tudi razlago in izvedbo različnih načinov molitve ...

Voditeljica delavnic molitve in življenja sem 25 let. Moje življenje se je v marsičem obrnilo povsem drugače, kot sem pričakovala

sama in tudi moji najbližji. Hvaležna sem, ker vsak dan spoznavam, kako čudovito moje življenje usmerja naš nebeški Oče in kako mi preko Božje Besede odkriva čudovito morje Njegove Ljubezni ... Globlje greš, bolj se čudiš Neizmerljivi Lepoti, Neskončni Veličini ...

V času delovanja Delavnic molitve in življenja sem obiskovala dve šoli oblikovanja za voditelje DMŽ. Prva je bila skrajšana in jo je vodil br. Štefan, drugo sta vodili dve voditeljici DMŽ – sestra Hermina in sedanja narodna koordinatorica Sonja Topler. Pred tremi leti sem imela dodaten »privilegij«, da sva skupaj z Ivanka Filipič vodili šolo oblikovanja v Škofji Loki. Vsakič, ko grem skozi program šole oblikovanja, se mi na novo odpirajo razsežnosti Njegove Mogočnosti ... Ne morem zase zadržati vse te Lepote, ki jo prejemam od Njega ... In ko se, kot voditeljica, pripravljam na vodenje DMŽ oz. na vodenje srečanja v okviru šole oblikovanja, že komaj čakam, da bo delavnica (šola) potekala, saj tam darujem samo sebe in nato lahko »prejmem« ogromno od mojih učencev preko Njega ...

V vsakem poučevanju pride do izmenjavanja vsebin, misli, dejstev, izkušenj – tako v srednji šoli, kjer izobražujemo za poklic, kot v šoli oblikovanja novih voditeljev, kjer skušamo čim bolje predstaviti vsebine, ki nam jih naklanja naš Oče, in v sami Delavnici, ki je šola učenja molitve in življenja. Naše sporočilo udeležencem je, naj se naučijo moliti, saj se bodo le tako naučili Živeti – živeti v Njegovi Ljubezni, kjer je vse podarjeno in kjer se nič ne plača ...

Šele takrat ko Jezus v veri prebiva v meni, lahko doumem in spoznam Kristusovo Ljubezni. Ker On more po moči, katera deluje v nas, v vsem napraviti neznansko več od tega, kar prosimo ali kar mislimo (povzeto po Ef 3,14-21).

Kristus nas vabi, da gremo v Njegov vinograd ...

Ignacio nam je na zadnjih duhovnih vajah naročil, naj gremo na delo, ker smo do sedaj naredili le malo ...

Vabim vas, da se nam pridružite v čudoviti »pustolovščini« Njegove Ljubezni ...

Zvonka Erce

Kako sem prišla na Šolo za voditelja DMŽ?

Vodilo me je iskanje. Ta neukrotljivi nemir, ki me vzpodbuja in vabi.

V življenju sem prejela mnogo preizkušenj in družinskih tragedij. In na tej poti sem jasno spoznala, da je edina rešitev pot v nenehnem iskanju Boga.

Bilo je polno jasnih drobcev, ki so se večkrat med sabo enkrat oddaljevali, drugič pa približevali. In je bilo potrebno veliko moči. Za veliko moči pa je potrebno tudi goriva, ki pa ga je kdaj pa kdaj tudi zmanjkalo.

In ta moj sladki nemir iskanja me je privedel na informativni dan.

Vsekakor, znašla sem se pred izzivom. Predvsem časovnega usklajevanja s službo in drugimi obveznostmi. In bili so tudi trenutki dvoma, ali bom zmogla. Ko pa je padla odločitev, da pa je to nekaj, za kar se splača delati tudi kompromise, je nekako steklo.

Začetna srečanja sem doživljala bolj plaho. In niti prav ne vem kdaj, so se v meni začele sproščati zavore. In vrhunec tedna je za mene postal tedensko srečanje.

Kako bi lahko opisala svojo izkušnjo? Kot sem že omenila, sem na svoji poti z Gospodom prejela dosti jasnih drobcev. Bila pa sem pred izzivom, kako pogrniti mizo za Gospoda s temi drobci. Za Gospoda mora vendarle biti vse najboljše. In ta srečanja so mi pomagala sestaviti te drobce v eno smiselno celoto.

Lahko bi to primerjala tudi z majhnimi kvačkanih prtčki, ki so jih pridne gospodinje dan za dnem ob večerih skvačkale. In ko so presodile, da jih je dovolj, so jih med seboj zašile v lep prekrasen prt, ki je lepo krasil mizo, za katero se je zbirala vsa družina in preživljala najlepše trenutke družinskega življenja z Gospodom.

Marijana Valič Stipančič

Delavnic molitve in življenja (DMŽ) sem se kot udeleženka udeležila štirikrat v roku dveh let in pol. V tem času sem v svojem življenju že obilno izkusila pozitivne spremembe, ki jih je prinašala uporaba na DMŽ naučenih molitvenih načinov in življenjskih drž. Po preživetih 60-ih tednih kot udeleženka sem se odločila, da želim nadaljevati z uporabo naučenih načinov molitve, obnašanja, reagiranja v svojem življenju kar trajno, saj se je stanje na vseh področjih mojega življenja bistveno izboljševalo iz dneva v dan, kar je zagotovo stranski učinek vedno globljega in bolj intimnega osebnega odnosa z Bogom. Ostala

mi je samo še odločitev, ali DMŽ za vedno obiskujem kot udeleženka ali si želim kaj več. Seveda, želela sem si še tesnejši odnos z Bogom in to, da bi bila moja odločitev še komu v korist in ne samo dosedanjim voditeljem v obremenitev, zato sem se odločila, da se udeležim Šole priprave za voditelje DMŽ. Priznam, čutila sem tudi močen notranji klic in če bi ga zavrnila, bi najbolj prikrajšala samo sebe. Želela sem si dogodivščino z Bogom in seveda: Bog ne razočara. Šola je preseгла vsa moja pričakovanja, natančneje: uresničila je zadovoljstvo na ravneh, ki si jih ne bi mogla prej niti predstavljati. Želela sem si ostajati z Bogom v globokem toku tudi sredi vsakodnevnih obremenitev, tudi sredi nemira sveta – in je izpolnjeno. Želela sem si neobremenjenosti in popolne notranje svobode, velike možnosti za rast in razvoj tudi, ko opravljam prostovoljno delo – in je izpolnjeno. In še veliko, veliko več. Če DMŽ šolo primerjam s klasično šolo, lahko rečem, da je razlika zelo velika. Medtem ko je v klasični šoli ves pomen na pridobivanju znanja, je v DMŽ šoli najbolj pomembno to, kar udeleženec šole postaja – lahko bi rekla, da je ves pomen na pridobivanju sebe. Zato Šolo priprave za voditelje DMŽ priporočam prav vsakomur, ki je enkrat že obiskal celotne Delavnice, so mu ustrezale in si želi še več. Šola ima več stopenj in tako omogoča, da se udeleženci šole sproti odločajo, če bi šli še naprej in na koncu postali voditelji. Že v prvi stopnji šole nam je bil predstavljen Način življenja voditeljev in ko sem preučevala to literaturo, mi je bilo takoj jasno, koliko težavam vsakdanjega življenja bi se lahko izognila, če bi poznala ta način in živela v skladu z njim. Zato vabljeni v Šolo priprave za voditelje DMŽ in nato v čudovito družino DMŽ voditeljev.

Vesna Duval

Brat Maciej – misijonar v Afriki

»Imate priložnost storiti nekaj dobrega!
Storimo to!« -

»Danes, okrog 8h dopoldne so me poklicali v bolnišnico, da bi pomagal ženski pri porodu. Izkazalo se je, da bo potreben carski rez. Ob devetih je bil deček rojen. Menili, smo, da bo težko preživel, Pred operacijo nismo slišali dečkovega utripa. Med posegom smo spoznali, da je imel deček okrog vratu ovito popkovo. Ni dajal znakov življenja. Po prerezu popkovine in podaljšanem oživljanju je začel dihati. Potem, ko smo poskrbeli za mamo, sem se posvetil otroku. Imel je potrebna zdravila, a še vedno je bil šibak. Ob dveh popoldne me zopet pokličejo iz bolnišnice, češ, da nikakor ne morejo izmeriti temperature – podhladitev. Zavili smo ga v dodatno odejo z steklenicami vroče vode in dodatno še z astronautsko folijo. Krstil sem ga za Božji čudež Maciej. Maciej, jasno, po meni! A ogrevanje ni šlo dobro, zato sem pomislil na gretje z mojo lastno telesno toploto. Položili smo ga na moje prsi, ga zavili v folijo in ga ogreli. Delovalo je in če bo preživel noč, bi moral biti v redu. Držite pesti in molite, karkoli želite. In ker me ni sram prosjačiti, bom kar neposreden. So morda na FB ljudje z denarjem,

morda lastniki podjetij z medicinsko opremo... Majhni in veliki predsedniki. Imate priložnost storiti nekaj dobrega. Naredimo to!«

Tako je na svojem FB profilu, 28.

julija letos, objavil mlad poljski kapucin, Maciej Jablonski, misijonar v Afriki, ki sicer ni zdravnik, je pa že od svojih otroških let pomagal fizioterapevtom in maserjem v svojem domačem nogometnem klubu in drugod, tudi še kot kapucin, ko jim je s tem približal evangelij. Hvala Bogu, je njegov poziv naletel na pozorna ušesa in dobra srca svojih poljskih rojakov, ki pospešeno polnijo zabojnik z vsemi potrebnimi medicinskimi pripomočki in aparati in ostalo zdravstveno opremo, ki je potrebna v mali bolnišnici. V pomoč dobrotnikom je seznam, ki jim ga je poslal misijonar. (inkubator, koncentrador kisika, defibrilator z monitorjem, ultrazvok). Br. Maciej pa tudi redno objavlja zgodbe iz bolnišnice, misijona in se veseli zdravstvenega napredka vsakega pacienta. Ob sliki mladega fanta, ležečega na kupu prtljage na kesonu džipa, ki se mu zlomljena noga ni prav pozdravila, napiše, kako ga bodo dva dni vozili 700km daleč v večjo bolnišnico, v upanju da mu pomagajo. In ves vesel čez par dni objavi, da je noga rešena. Res je vesel vsakega napredka, kljub temu, da deluje na otroškem oddelku bolnišnice, nujno potrebne obnove. Deluje v državi, ki je zelo nemirna. Ta trpi zaradi državljanske vojne, ki je za seboj pustila tisoče mrtvih in milijon razseljenih, ki ima sicer 4,6 milijona prebivalcev na zelo veliki površini. Za TNF je izjavil: »Moja motivacija v vsem, kar delam, je moj odnos z Jezusom Kristusom. To je moj temelj, vidik vere. Brez tega, brez

zaupanja, da me je Bog poklical, da blagoslavlja moje delo, ne bi imelo nobenega smisla. Mi, kot manjši bratje kapucini, gojimo tako kontemplativno kot aktivno življenje. Temelj je molitveno življenje, četudi si daleč proč v Afriki. Tukaj ne delam zato, da bi bil videti izjemen, trudim se kot kristjan storiti vse v imenu Jezusa Kristusa«, je zapisal na Facebooku. Po svojem prihodu je kmalu spoznal raznolikost misijskega dela bratov kapucinov v Srednje afriški republiki: gradnja cest, izkop vodnjakov, zagotovitve izobraževanja, skrb za bolnike, maševanja. Njegovi bratje in njihova življenja so napolnjena z spoprijemanjem z vsakodnevnimi izzivi v državi, kjer se zdi, da primanjkuje vsega, kjer je najbližji rentgen 240 km proč,...kjer celotna država nima ene samega dializnega centra.

A znova poudari, da vsem izzivom navkljub, vera ostaja v središču. »Brez časa, namenjenega molitvi, tako osebni, kot tudi skupni z drugimi brati na misijonu, bi se vse to, kar počnemo, spremenilo v socialno delo, ki ga lahko vsakdo opravlja. Ko pa je narejeno z mislijo na Boga, postane evangelizacija«.

Poleg opisanega opravlja svoje duhovniško poslanstvo, pomaga pri vzgoji mladih kapucinov, zida kapele.... Izvedeti kaj več, vam bosta pomagala strica Google pa Facebook, kjer ga najdete na BrMaciej Jablonski.

Povzel in prevedel br. Gregor Rehar

Še en naš brat kardinal

En dan po prazniku sv. Frančiška Asiškega bo rdeče pokrivalo kot kardinal sprejel tudi Fridolin Ambongo Besungu, naš kapucinski afriški nadškof v Kinšašii, v Kongu, študijski kolega našega brata Staneta, ki mu je iz francoščine v italijanščino prevedel besedilo pesmi: »Pojdi v popolnem miru!« O njem ste lahko v Frančiškovem prijatelju že prebrali.

Papeževa poslanica

Ob Svetovnem molitvenem dnevu za skrb za stvarstvo, je papež napisal pomenljivo poslanico Najdete jo na: <https://www.vaticannews.va/sl/papez/news/2019-09/poslanica-papeza-francisk-svetovnem-dnevu-molitve-skrb-stvarstva.html>

Zelo dejavna FI

V sedanjem času lahko veliko stvari, kaj se dogaja po svetu, o čem govorijo na raznih konferencah, recimo tudi v organizaciji Franciscan International ali pri teh le ta sodeluje, najdemo na internetu, tudi v obliki posnetkov

ali celo neposrednih prenosov, če nam le angleščina ali kateri od drugih svetovnih jezikov niso tuji. Tako se lahko sami prepričamo, kako resnično dejavna je ta organizacija na področju zaščite človekovih pravic in okolja, čeravno nima toliko medijske podpore svetovnih medijev in pri tem za sporočilnost ne izpostavlja otrok. Tokrat na kratko predstavimo stališča, posredovanja FI ob nedavnem 41. zasedanju Sveta OZN za človekove pravice: konec junija v Ženevi: Franciscans International je podala ustno izjave glede Demokratične Republike Kongo, Japonske, Sri Lanke, klimatskih sprememb, trgovine z ljudi, migracij in nasilja – maščevanja. Novo vlado v Kongu poziva, naj končno začne z zagotavljanjem človekovih pravic v državi, opozarja na povečanje števila otrok in žensk, ki v grozljivih pogojih želijo iz Mehike v ZDA., ter o prav tako v kakšnih nevarnostih delajo delavke migrantke iz Indonezije v Maleziji. FI opozarja tudi Japonsko, naj ne krši pravice svobode govora in upošteva predhodna opozorila Sveta OZN za človekove pravice. Ob tem, ko so izrazili sožalje svojcem žrtvam

napadov v Sri Lanki, pa državo opozarjajo, naj ponovno vzpostavi moratorij za izrekanje in izvrševanje smrtne kazni v tej državi, ki nima preglednega in pravičnega sodnega sistema, Opozorili so tudi na neodzivnost določenih držav glede spoštovanja človekovih pravic in izvajanja nasilja nad prebivalstvom. Predlagajo, da imajo ženske enakovredno vlogo pri določanju in izvajanju ukrepov glede podnebnih sprememb.... Vse njihove izjave lahko v angleščini najdete na spletni strani FI (<https://franciscansinternational.org/home/>) in pa še veliko drugih stvari, o katerih drugod ne boste izvedeli.

Mednarodni znanstveni simpozij ob štiristoletnici smrti sv. Lovrenca Brindiškega

Da bi zaznamovali okroglo obletnico tega pomembnega kapucinskega brata, enega izmed najpomembnejših kapucinov, pa tudi prostranost njegovega življenja in dela kot redovnika, duhovnika, učitelja, apostola in evropskega diplomata ob koncu 16. in začetku 17. stoletja, bo temu posvečen ta študijski dogodek in sicer od 17. – 19. oktobra v Benetkah, na teološki fakulteti »Laurentianum«. Predavatelji bodo iz Vatikana, Francije, Nemčije, Španije in Češke. Na tej povezavi si lahko prenesete program simpozija: https://www.ofmcap.org/images/docs/news/20190725-Convegno-Internazionale-a-Venezia/San_Lorenzo_Invito_convegno_per_stampa.pdf

Zbral in prevedel br. Gregor Rehar

Marguerite Bays

13. oktobra 2019 bo med petimi kandidati razglašena za svetnico tudi sestra iz Frančiškovega svetnega reda Marguerite Bays, ki bo šele druga svetnica (po letu 1500) iz Švice.

Marguerite Bays se je rodila 8. septembra 1815 v preprosti kmečki družini v kraju La Piererraz v ženevski škofiji, v bližini mesta Friburg (zahodna Švica). Bila je drugi od sedmih otrok v družini, kjer sta bila starša Pierre-Antoine Bays and Josephine Morel. Že kot otrok je kazala veliko pobožnost. Leta 1823 je bila pri birmi in tri leta kasneje prejela prvo obhajilo. V svoji sobi je postavila oltarček z Marijinim kipom, pri katerem je pogosto molila. Tudi ostalim otrokom je pripovedovala o Jezusovem življenju.

Potem ko je zaključila osnovno šolanje, je postala vajenka pri šivilji, da bi lahko kasneje tudi sama odprla to obrt.

Marguerite je med ljudmi bila poznana po tem, da je bila preprosta, predana in vesela žena, ki si ni želela biti v centru pozornosti. Trudila se je pomagati bolnim in revnim okrog sebe, ti so v glavnini bili kmetje. Ravna njena ljubezen do služenja je bila tista, ki jo je povezala s karizmo svetega Frančiška Asiškega. Kljub temu, da so v njeni okolici pričakovali, da bo vstopila v samostan se je odločila, da bo Jezusu služila v svetu in tako vstopila v Frančiškov svetni red. K temu je najverjetneje prispevala tudi situacija v njeni družini – starejši sestri je razpadel zakon, temperamentni brat je pristal v zaporu, mlajši brat pa je imel izvenzakonskega otroka, za katerega je Marguerite (takrat še sama najstnica) skrbela. Claude se je kasneje poročil. Njegova žena Josette je bila groba in se je pogosto norčevala iz svakinje in ji oteževala življenje. Kljub temu

pa ji je Marguerite stregla, kasneje ko je bila Josette na smrt bolna.

Marguerite je živela zelo globoko duhovno življenje. Potem ko je zgodaj zjutraj opravila jutranjo molitev pred kipom Device Marije, je po opravljenih jutranjih hišnih opravilih, bila vsak dan pri sveti maši v cerkvi, ki je bila 20 minut hoje stran (ne glede na vreme) v sosednji vasi Siviriez, po maši pa je sodelovala še pri češčenju Najsvetejšega. Potem ko so ji zdravniki diagnosticirali raka na črevesju (takrat je bila stara 35 let), je bila na Marijino priprošnjo čudežno ozdravljena in to na isti dan, ko je papež Pij IX. razglasil dogmo o Brezmadežnem spočetju Device Marije (8. december 1853).

Znana je tudi po tem, da je bila katehistinja okoliškimi otrokom in sirotam, ki so jo zaradi njene dobrote klicali botra. Znala je napovedati prihodnost. Hkrati pa je sodelovala s svojimi duhovnimi spodbudami v švicarskem katoliškem časopisju in to v času konfliktov med verskimi in političnimi voditelji (Kulturrekampf). Redno je obiskovala bolne in reveže, ki jih je imenovala »Božji ljubljenci«. Ko je bila stara 38 let (po ozdravitvi raka) je prejela Kristusove rane, ki jih je imela do svoje smrti – 19. let. Vsak petek je tudi sama podoživljala Kristusovo trpljenje na križu. Avtentičnost ran so preverjali in tudi potrdili na škofijski ravni.

Proti koncu življenja jo je napadla neznana bolezen, ki jo je razžirala od znotraj, v glavnem je ležala v svoji postelji, jesti skoraj ni več mogla, kar je lahko zaužila, je bil zeliščni čaj

in košček kruha, vendar je trpljenje prenašala predano in mirno.

Umrla je ob treh popoldne v petek, 27. junija 1879 v starosti 63 let, potem ko je zadnji teden življenja zelo trpela. Na pogrebu se je zbralo na stotine ljudi. Malo kasneje so zemeljske ostanke prenesli na pokopališče ob župnijski cerkvi v kraju Siviriez, ki je postala romarska cerkev. Na njenem nagrobnem kamnu je zapisano: »V življenju je delala dobro, zato bo ostala v svetem spominu. Sveta sestra, draga in nežna botra, ne pozabi teh, ki si jih pustila na zemlji.«

Na njeno priprošnjo naj bi se zgodila dva čudeža: leta 1998 je deklica brez poškodb preživela hudo nesrečo s traktorjem, leta 1940 pa je mlad alpinist edini čudežno preživel nesrečo v gorah. Papež Janez Pavel II. jo je leta 1995 razglasil za blaženo, v oktobru pa bo razglašena za svetnico.

Fani Pečar

Vse je mogoče – osebna zgodba

Jen Bricker

Na svet sem prišla brez imena – dobesedno, bila sem »nihče«. Moji romunski biološki starši so me zapustili, pustili so me v bolnišnici. Pa vendar jih ne sovražim. Čeprav ljudje težko razumejo, nisem jezna na mamo in očeta, temveč sem jima hvaležna. Zaradi tega, kar sta storila, sem se znašla v ljubečem domu Brickerjevih, ki sta me podpirala in me učila, da ima življenje – vsako življenje – svoj namen.

Začetek mojega življenja je bil zagotovo nenavaden. Moja biološka mati Camelia me je s carskim rezom rodila v majceni porodni sobi v Salemu v zvezni državi Illinois. Ob rojstvu sem imela velike temno rjave oči, goste črne lase, temne obrvi in trepalnice in precej

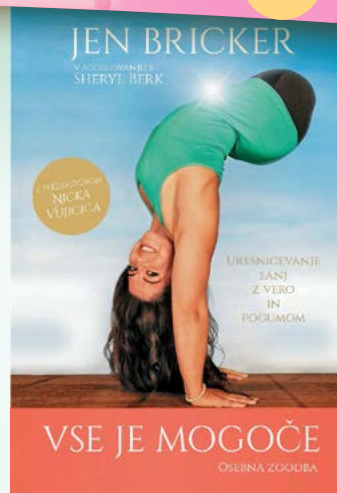
temno polt. Poleg tega sem se rodila s srcem na desni strani namesto na levi (marsikatera medicinska sestra se je prestrašila, ko je s stetoskopom iskala moj srčni utrip!). Merila sem triintriintriintriintri deset centimetrov, tri centimetre več od ravnila. Ironično

je, da so bolnišnico zaprli kmalu po mojem rojstvu. Domači me dražijo, da se nihče ni mogel kosati z menoj, zato so jo morali zapreti.

Camelia me sploh ni videla, ker moj biološki oče Dmitry ni dovolil – niti za hipec. Neka sorodnica pravi, da mu je zdravnik (tudi Romun), ki je pomagal pri porodu, rekel, da bom umrla. Mogoče je mislil, da bi bilo preveč boleče. Morda ji je hotel prihraniti bolečino, žalost in obžalovanje. Morda se je samo prestrašil ali se mu je zdelo, da ni čustveno in gmotno sposoben poskrbeti za otroka s posebnimi potrebami. Ali pa je mislil, da mi dela uslugo?

Tako začjenja svojo navdihujočo pripoved Jen Bricker v knjigi Vse je mogoče, ki jo je izdala Družina 2019. Skozi celotno knjigo izvemo osebno zgodbo pisateljice, ki je danes zračna akrobatka in motivacijska govornica, kljub temu da se je rodila brez nog. Zaradi tega sta jo biološka starša zapustila, v svoj dom pa sta jo sprejela posvojitelj. Sama Brickerjeva prestavi kot junaka, ki sta jo naučila videti moč in lepoto tam, kjer ju drugi ne opazijo. Ob njuni podpori je postala državna prvakinja v akrobatiki, spremljala je Britney Spears na turneji, nastopala v številnih oddajah in dvoranah. Z vero, zagnanostjo in odločnostjo tudi danes sebi in ostalim dokazuje, da je vse mogoče.

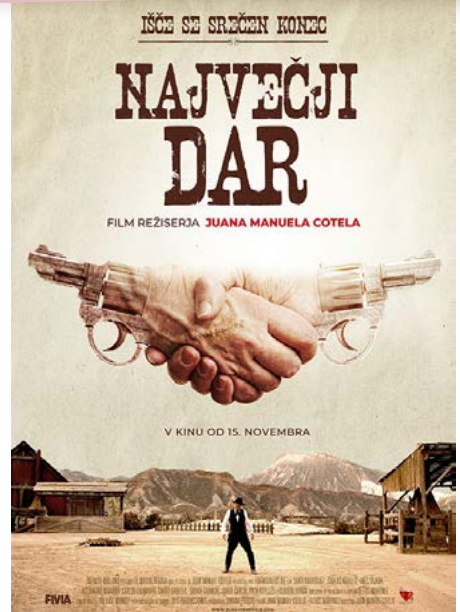
Fani Pečar

Največji dar (El mayor regalo, Španija 2018)

Filmi z versko tematiko zadnja leta ne najdejo več pravega mesta v »mainstream« občinstvu, saj so tako kot mnoge druge zvrsti izpodrinili domišljjski blockbusterji, ki bazirajo na podlagi stripov in knjižnih predlog. Zadnji, res veliki hit z versko tematiko je bil »Kristusov pasijon« izpred petnajstih let, pa še tega so na oskarjih gladko spregledali. Najbrž načrtno, saj se v duhu »politične korektnosti« briše vse religiozno. Pa vendar se verski filmi snemajo, predvsem za ciljno publiko aktivnih kristjanov. Tako pridemo do režiserja in igralca Juana Manuela Cotela, ki ga poznamo predvsem po filmu »Marijina zemlja« iz leta 2013. Njegova najnovejša stvaritev je film »Največji dar,« ki skozi celotno zgodbo, tako na komičen kot tudi dokumentarni način obravnava tematično maščevanja. S tem filmom dokaže, da je ljubezen pravi odgovor in da je močnejša od

sovraštva. Sam v filmu tudi zaigra glavno vlogo, vlogo režiserja vesterna, ki ne želi da bi se mu film zaključil z maščevanjem in zato potuje po svetu in spoznava najrazličnejše življenjske zgodbe, ki se namesto z maščevanjem končajo z odpuščanjem in ljubeznijo. Film se dotakne tako vernega kot nevernega gledalca, saj ima univerzalno sporočilo ljubezni, ki ga v sodobnem svetu vse preveč pozabljam. Film priporočam zakonskim in mladinskim skupinam, primeren pa je tudi za predvajanje pri verouku zadnje triade.

Matjaž Kosi

Kančevci

27. – 29. september 2019:

Odmik za ženske.

Vodi: dr. Anica Koprivec Prepeluh

29. september 2019:

Dekanijsko srečanje družin.

Vodi: Dekanijski odbor za družino

4. – 6. oktober 2019: **Svetopisemske duhovne vaje.** Vodi: dr. Maksimilijan Matjaž

11. – 18. oktober 2019: **Teden posta I.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in Ruth Müller-Wick

18. – 25. oktober 2019: **Teden posta II.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in Ruth Müller-Wick

26. – 31. oktober 2019: **Osebnostno spremljane duhovne vaje.** Vodi: ekipa bratov in sester bratov Frančiškovihih redov

15. – 17. november 2019: **Odmik za voditelje DMŽ.** Vodi: br. Primož Kovač

22. – 24. november 2019: **Duhovne vaje OFS**

22. – 24. november 2019: **Vikend delavnica za zakonske pare.** Vodita: Lidija in Jože Kociپر

23. november 2019: **Odmik za moške.** Vodita: br. Milan Kvas in Janez Bohanec

29. november – 1. december 2019: **Duhovne vaje z očeti vere.** Vodi: br. Miran Špelič

6. – 8. december 2019: **Logoterapevski vikend.** Vodi: mag. Martin Lisec

13. – 15. december 2019: **Šola za animatorje ABC 1.** Vodi: Fani Pečar

28. december 2019 – 2. januar 2020: **Duhovna obnova s silvestrovanjem za Vrou in Luč - skupina Pridi**

29. december 2019 - 1. januar 2020: **Duhovna obnova s silvestrovanjem za družine.** Vodijo: bratje kapucini, s. Petra Mohorko in animatorji

8. - 10. november 2019: **Z Marjanom Turnškom prebiramo pisma papeža Frančiška.** Vodi: dr. Marjan Turnšek, upokojeni mariborski nadškof)

15. – 17. november 2019: **Šola meditativnega plesa II.** Vodita: Ruth Müller-Wick in br. Stane Bešter

Vipavski Križ

22. – 24. december 2019: **Betlehem – duhovni odmik za mlade.** Vodi: br. Jakob Kunšič s sodelavci

SREČANJA FRANČIŠKOVE MLADINE

MARIBOR

FRAMA	Frančiškani	Studenci
Kdaj?	Vsak četrtek ob 20.00	Vsak četrtek ob 18.00
Prvo srečanje	3. Oktobar	5. Septem ber

"Začni delati, kar je nujno. Zatem delaj, kar je možno. In nenadoma delaš nemogoče..." - sv. Frančišek Asiški

LJUBLJANA

FRAMA	Sostro	Šiška	Štepanja vas
Kdaj?	Prvo in četrto soboto v mesecu ob 20.00	Vsak torek ob 20.00	Vsak ponedeljek ob 19.45
Prvo srečanje	28. Septem ber	8. Oktobar	7. Oktobar

Več info na: <https://www.fo-frama.org/>

Tema tokratne številke je Šola, zato je tukaj nekaj posebnosti, povezanih z njo (nekaj zanimivih dejstev je bilo zapisano tudi v Frančiškovem prijatelju, letnik 2018, številka 1).

- Na Filipinih obstaja šola, ki je v celoti zgrajena iz recikliranih plastičnih steklenic. Za to so uporabili 9000 steklenic, ki so jih napolnili s peskom, vodo in slamo ter zalili s cementom.
- V Bangladešu, kjer so pogoste poplave, imajo vsaj 100 šol na ladjah. Šole so opremljene tudi z internetom in imajo knjižnico, premikajo se na sončno energijo.
- V oddaljenih delih Kolumbije (dolina Los Pinos) morajo otroci v šolo s pomočjo zip-lina. Če bi pešačili, bi do šole potrebovali vsaj dve uri hoje skozi pragozd.
- Šola v Nemčiji je zgrajena v obliki mačke, učenci v njo vstopajo skozi mačja usta.
- Poletne počitnice v Čilu trajajo od sredine decembra do začetka marca.

- Otroci na Japonskem so eni najbolj samostojnih – v šolo hodijo sami, sami čistijo učilnice in poskrbijo za kosilo.
- V Franciji otroci obiskujejo šolo le štiri dni v tednu, šolsko leto traja od avgusta do junija, imajo pa zato najdaljše šolske dneve – s poukom začnejo okrog 8.30, končajo pa ob 16.30.
- V Keniji obiskovanje šole za otroke ni obvezno – ampak jo kljub temu obiskujejo.
- Po raziskavah, ki so jih naredili v ZDA, ima skoraj dve tretjini otrok (67 %) rado šolo.
- Svinčniki se lahko uporabljajo tudi v breztežnostnem prostoru, s konico navzgor ali celo pod vodo.
- Pred izumom radirke so za brisanje svinčnika uporabljali v kroglice oblikovan kruh.
- Ponekod otroci učiteljem prinašajo jabolka – tradicija se je začela na Danskem, kjer je bila plača učiteljev tako nizka, da pogosto niso imeli dovolj za hrano. Zato so starši otrokom dali jabolka, da so pomagali učiteljem.
- V Braziliji je skupno družinsko kosilo tako pomembno, da se otrokom pouk začne ob 7.00 zjutraj in konča okrog poldne, da so otroci lahko za kosilo že doma.

tipi učiteljev

bla, bla, bla, bla, bla, bla, bla, bla, bla, bla ...

Pozna kdo kakšno dobro zgodbo? Danes nimate domače naloge!

dolgočasen

zabaven

Tilina! Delajte!

strog

in potem delite ... ne, prep množite ... kako je že v navodilih?

slab

len

preglejte ta video

Dragi starši od Jona

Šola ne bo začela sele ržal 1. oktobra. Dotakrat porotenci lahko doma in ne imajo lapa. Ne me klicat ker sem na marzu.

Janova učiteljica Maša

učitelj na začetku in koncu šolskega leta

SPOŠTUJ STARŠE!

ŠOLA SO NAREDILI BREZ GOOGLA!

Pozdravljena, Slovenija!

Tako se začne s plezanjem

Lepote Slovenskih Goric

Kako smo pogumni...

Stanovanci so že odšli...

Dva otroka se igrata...

Ves sem zatopljen v Gospoda

Kaj pa nam bodo sedaj povedali?

Oratorij
Vipavski križ

Visoko je poletel naš roverček

Oratorij
Vipavski križ

Gospod te je poklical po imenu!